

Перш. викорис.

CENTER LTD
ECO CONSULTING

ТзОВ «Центр Проект ЛТД»
79008, м. Львів, вул. П.Беринди, 3/4

Довід. №

За результатами консультацій та громадських слухань

ЗВІТ

про стратегічну екологічну оцінку
Детального плану території
в районі полігону твердих побутових відходів
Луцької міської територіальної громади Волинської області

Підпис і дата

Директор

Якубович В.П.

Інв. № Дубл.

Інженер-проектувальник
1 категорії
(Кваліфікаційний сертифікат
Серія АР №012381)
Менеджер природоохоронної
діяльності
(Диплом №ВК 28166162)

Бота О.В.

Зам. інв. №

Підпис і дата

Інв. № ориг.

Львів 2021

ЗМІСТ

Вступ	
1. Зміст та основні цілі документа державного планування	5
2. Характеристика поточного стану довкілля, у тому числі здоров'я населення на основі адміністративних даних, статистичної інформації та результатів досліджень	8
3. Характеристика стану довкілля, умов життєдіяльності населення та стану його здоров'я на територіях, які ймовірно зазнають впливу	21
4. Екологічні проблеми, у тому числі ризики впливу на здоров'я населення, які стосуються документа державного планування, зокрема щодо території з природоохоронним статусом	35
5. Зобов'язання у сфері охорони довкілля, у тому числі пов'язані із запобіганням негативному впливу на здоров'я населення, встановлені на міжнародному, державному та інших рівнях, що стосуються документа державного планування, а також шляхи врахування таких зобов'язань під час підготовки документа державного планування	59
6. Опис наслідків для довкілля, у тому числі для здоров'я населення, у тому числі вторинних, кумулятивних, синергічних, коротко-, середньо-, та довгострокових (1, 3-5 та 10-15 років відповідно, а за необхідності – 50-100 років), постійних і тимчасових, позитивних і негативних наслідків	62
7. Заходи, що передбачається вжити для запобігання, зменшення та пом'якшення негативних наслідків виконання документа державного планування	65
8. Обґрунтування вибору виправданих альтернатив, що розглядалися, опис способу, в який здійснювалася стратегічна екологічна оцінка	69
9. Заходи, передбачені для здійснення моніторингу наслідків виконання документа державного планування для довкілля, у тому числі для здоров'я населення	71
10. Опис ймовірних транскордонних наслідків для довкілля, у тому числі для здоров'я населення (за наявності)	73
11. Резюме нетехнічного характеру інформації	74
Список використаних джерел	
Додатки	

					Стратегічна екологічна оцінка	Арк.
						2
Змн.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата		

ВСТУП

На сучасному етапі розвитку суспільства все більшого значення у міжнародній, національній і регіональній політиці набуває концепція збалансованого (сталого) розвитку, спрямована на інтеграцію економічної, соціальної та екологічної складових розвитку. Поява цієї концепції пов'язана з необхідністю розв'язання екологічних проблем і врахування екологічних питань в процесах планування та прийняття рішень щодо соціально-економічного розвитку країн, регіонів і населених пунктів.

Стратегічна екологічна оцінка стратегій, планів і програм дає можливість зосередитися на всебічному аналізі можливого впливу планованої діяльності на довкілля та використовувати результати цього аналізу для запобігання або пом'якшення екологічних наслідків в процесі стратегічного планування.

Стратегічна екологічна оцінка (СЕО) – це новий інструмент реалізації екологічної політики, який базується на простому принципі: легше запобігти негативним для довкілля наслідкам діяльності на стадії планування, ніж виявляти та виправляти їх на стадії впровадження стратегічної ініціативи.

Метою СЕО є забезпечення високого рівня охорони довкілля та сприяння інтеграції екологічних факторів у підготовку планів і програм для забезпечення збалансованого (сталого) розвитку.

В Україні створені передумови для імплементації процесу СЕО, пов'язані з розвитком стратегічного планування та національної практики застосування екологічної оцінки.

Основними міжнародними правовими документами щодо СЕО є Протокол про стратегічну екологічну оцінку (Протокол про СЕО) до Конвенції про оцінку впливу на навколишнє середовище у транскордонному контексті (Конвенція Еспо), ратифікований Верховною Радою України (№ 562-VIII від 01.07.2015), та Директива 2001/42/ЄС про оцінку впливу окремих планів і програм на навколишнє середовище, імплементація якої передбачена Угодою про асоціацію між Україною та ЄС.

Засади екологічної політики України визначені Законом України «Про основні засади (Стратегію) державної екологічної політики на період до 2020 року» (ухвалено Верховною Радою України 21 грудня 2010 року). В цьому законі СЕО згадується в основних принципах національної екологічної політики, інструментах реалізації національної екологічної політики та показниках ефективності Стратегії. Зокрема, одним з показників цілі 4 Стратегії «Інтеграція екологічної політики та вдосконалення системи інтегрованого екологічного управління» є показник «Частка державних, галузевих, регіональних та місцевих програм розвитку, які пройшли стратегічну екологічну оцінку – відсотків».

У 2012 році Наказом Міністерства екології та природних ресурсів України (від 17.12.2012 р. № 659) затверджено «Базовий план адаптації екологічного законодавства України до законодавства Європейського Союзу (Базовий план апроксимації)». Зокрема, відповідно до цього плану потрібно привести

Перш. використ.

Довід. №

Підпис і дата

Інв. № дубл.

Зам. інв. №

Підпис і дата

Інв. № ориг.

нормативно-правову базу України у відповідність до вимог «Директиви 2001/42/ЄС про оцінку впливу окремих планів та програм на навколишнє середовище».

Закон України «Про стратегічну екологічну оцінку» був прийнятий Верховною Радою України 4 жовтня 2016 р., а 1 листопада Президент України надав пропозиції до законопроекту. 17 січня 2017 р. Верховна Рада України не підтримала доопрацювання законопроекту.

21 лютого 2017 р. у Верховній Раді України було повторно зареєстровано нову редакцію законопроекту «Про стратегічну екологічну оцінку» (реєстраційний № 6106). Метою законопроекту є встановлення сфери застосування та порядку здійснення стратегічної екологічної оцінки документів державного планування на довкілля. Законопроект, розроблений на виконання пункту 239 плану заходів з імплементації Угоди про асоціацію між Україною та ЄС, спрямований на імплементацію Директиви 2001/42/ЄС Європейського Парламенту та Ради від 27 червня 2001 р. про оцінку наслідків окремих планів та програм для довкілля.

Закон України «Про стратегічну екологічну оцінку» був ухвалений Верховною Радою України 20 березня 2018 року та 10 квітня 2018 року підписаний Президентом України. Даний Закон вступив в дію з 12 жовтня 2018 року.

Закон встановлює в Україні механізм стратегічної екологічної оцінки (СЕО), який діє в країнах Європейського Союзу та передбачає, що всі важливі документи, зокрема, державні програми, повинні, у першу чергу, проходити стратегічну екологічну оцінку з урахуванням необхідних імовірних ризиків тих чи інших дій для довкілля.

					Стратегічна екологічна оцінка	Арк.
						4
Змн.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата		

1. Зміст та основні цілі документа державного планування

Детальний план території в районі полігону твердих побутових відходів Луцької міської територіальної громади Волинської області є основним видом містобудівної документації на місцевому рівні, яка призначена для обґрунтування довгострокової стратегії планування, забудови та іншого використання території.

Відповідно до ст. 2 Закону України «Про регулювання містобудівної діяльності» документація державного планування підлягає стратегічній екологічній оцінці в порядку, встановленому Законом України «Про стратегічну екологічну оцінку».

Детальний план території розробляється та затверджується в інтересах відповідної територіальної громади з урахуванням державних, громадських та приватних інтересів та визначає основні принципи і напрямки планувальної організації та функціонального призначення території, формування системи громадського обслуговування населення, організації інженерно-транспортної інфраструктури, інженерної підготовки території.

Детальний план розроблений у відповідності до норм ДБН Б.2.2-12:2019 «Планування і забудова територій», ДБН Б.1.1-15-2012 «Склад та зміст генерального плану населеного пункту», Законів України «Про регулювання містобудівної діяльності», «Про основи містобудування», «Про генеральну схему планування території України», «Земельного Кодексу України».

Детальний план території визначає:

- деталізацію та уточнення у більш крупному масштабі положень генерального плану населеного пункту;
- деталізацію та уточнення раніше розроблених детальних планів території;
- формування принципів архітектурної композиції структури забудови;
- встановлення червоних ліній регулювання забудови;
- виявлення та уточнення територіальних ресурсів для всіх видів містобудівного використання.

Вимоги Постанови Кабінету Міністрів України від 04.06.2003 р. №863 «Про затвердження Програми забезпечення безперешкодного доступу людей з обмеженими фізичними можливостями до об'єктів житлового та громадського призначення» повинні обов'язково виконуватись на наступних, більш детальних стадіях проектування конкретного об'єкту містобудування.

При розробленні детального плану території враховується Генеральна схема планування території України, Схема планування території Волинської області, стратегії та програми економічного, демографічного, екологічного, соціального розвитку відповідної території, програми розвитку інженерно-транспортної інфраструктури, охорони навколишнього природного середовища, охорони та збереження нерухомих об'єктів культурної спадщини та пам'яток археології, чинна містобудівна документація на місцевому рівні та проектна документація, інформація містобудівного, земельного та інших кадастрів, заяви щодо забудови та іншого використання території.

					Стратегічна екологічна оцінка	Арк.
						5
Змн.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата		

Підставами для розроблення детального плану території є:

1. Рішення Луцької міської ради № 15/52 від 30.07.2021 року «Про надання дозволу на розроблення проєкту детального плану території в районі полігону твердих побутових відходів Луцької міської територіальної громади»;

2. Завдання на проєктування.

При розробці ДПТ враховано:

1. Топографічне знімання території, виконане ТзОВ «ГЦНТП+» у 2021 році, М1:500.

2. Внесення змін у схему планування території Рокинівської селищної ради, Луцького району, розроблену ТОВ «ПВІ «Волиньагропроект» у 2013 році.

3. Схему планування території Княгининівської сільської ради (Маяківська сільська рада), Луцького району, розроблену Волинським філіалом «НДІпроектреконструкція» у 2010 році.

Метою даного ДПТ є вирішення проблеми збору та зберігання твердих побутових відходів м. Луцьк та прилеглих населених пунктів (Луцької міської територіальної громади).

Проектований об'єкт повинен забезпечувати санітарне та епідемічне благополуччя населення, екологічну безпеку навколишнього природного середовища, запобігати розвитку небезпечних геологічних процесів і явищ.

Обґрунтовуючими факторами для проведення проєктування даної території є:

- Рішення Луцької міської ради;
- Необхідність ефективного використання територій Луцької міської територіальної громади;
- Екологічна та економічна обґрунтованість рекультивації існуючого полігону та будівництва нового.

В проєкті опрацьовано планувальне рішення використання та забудови території орієнтовною площею 86,0893 га.

Звіт сформовано на основі принципів законності та об'єктивності, гласності, участі громадськості, наукової обґрунтованості, збалансованості інтересів, комплексності, запобігання екологічній шкоді, довгострокового прогнозування, достовірності та повноти інформації у проєкті документа, міжнародного екологічного співробітництва та відповідно до:

- Земельного, Водного та Лісового кодексів України;
- Закону України «Про регулювання містобудівної діяльності»;
- Закону України «Про стратегічну екологічну оцінку»;
- Закону України «Про основи містобудування»;
- Закону України «Про відходи»;
- Закону України «Про охорону атмосферного повітря»;
- Закону України «Про охорону навколишнього природного середовища»;
- Закону України «Про оцінку впливу на довкілля»;
- Закону України «Про екологічну мережу України»;
- Закону України «Про охорону земель»;

					Стратегічна екологічна оцінка	Арк.
						6
Змн.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата		

- Закон України «Про рослинний світ»;
- Закону України «Про тваринний світ»;
- Закону України «Про генеральну схему планування території України»;
- Закону України «Про Основні засади (стратегію) державної екологічної політики України на період до 2030 року»;
- Національного плану управління відходами до 2030 року;
- ДБН Б.2.2-12:2019 «Планування і забудова територій»;
- ДБН Б.2.2-5:2011 «Благоустрій територій»;
- ДСП – 173 «Державні санітарні правила планування та забудови населених пунктів»;
- ДСН 3.3.6.037-99 «Санітарні норми виробничого шуму, ультразвуку та інфразвуку»;
- ДБН В.2.3-5:2018 «Вулиці та дороги населених пунктів»;
- ДБН Б.1.1-15:2012 «Склад та зміст генерального плану населеного пункту»;
- ДБН А.2.2-1-2003 «Склад і зміст матеріалів оцінки впливів на навколишнє середовище (ОВНС) при проектуванні і будівництві підприємств, будинків і споруд»;
- ДБН В.2.5-75:2013 «Каналізація. Зовнішні мережі та споруди. Основні положення проектування»;
- ДБН В.2.5-74:2013 «Водопостачання. Зовнішні мережі та споруди. Основні положення проектування»;
- ДСТУ-Н Б Б.1-1-12:2011 «Настанова про склад та зміст плану зонування території (зонінг)»;
- СНіП 1.02.01 «Охорона навколишнього природного середовища»;
- Наказу Міністерства охорони здоров'я України № 173 від 19.06.96 «Про затвердження Державних санітарних правил планування та забудови населених пунктів».

На місцевому рівні засади екологічної політики регулюються Регіональною програмою „Питна вода Волинської області” на 2012-2020 роки, Програмою поводження з твердими побутовими відходами у Волинській області на 2018-2021 роки, Регіональною екологічною програмою "Екологія 2016 - 2020", Комплексною регіональною програмою захисту населення і територій від надзвичайних ситуацій у Волинській області на 2021-2025 роки

План заходів передбачає створення сприятливої конкурентоспроможної економіки, створення умов якісного життя, збалансованого просторового розвитку населених пунктів, створення умов для збереження довкілля, формування привабливості та розвитку туристичної галузі.

					Стратегічна екологічна оцінка	Арк.
						7
Змн.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата		

2. Характеристика поточного стану довкілля, у тому числі здоров'я населення на основі адміністративних даних, статистичної інформації та результатів досліджень

Луцька міська територіальна громада складається з обласного адміністративного центра – міста Луцька, Прилуцького старостинського округу, який включає села Прилуцьке, Дачне, Жабка, Сапогове, а також територій приєднаних сіл: Жидичин, Клепачів, Кульчин, Липляни, Небіжка, Озерце, Забороль, Антонівка, Великий Омеляник, Всеволодівка, Олександрівка, Одереди, Городок, Сьомаки, Шепель, Заболотці, Охотин, Княгининок, Буків, смт Рокині, Брище, Змієнець, Милушин, Милуші, Моташівка, Сирники, Тарасове, Боголюби, Богушівка, Озденіж, Іванчиці.

Площа Луцької міської територіальної громади становить 38 257,43 га (382,57 кв. км) (рис. 2.1).

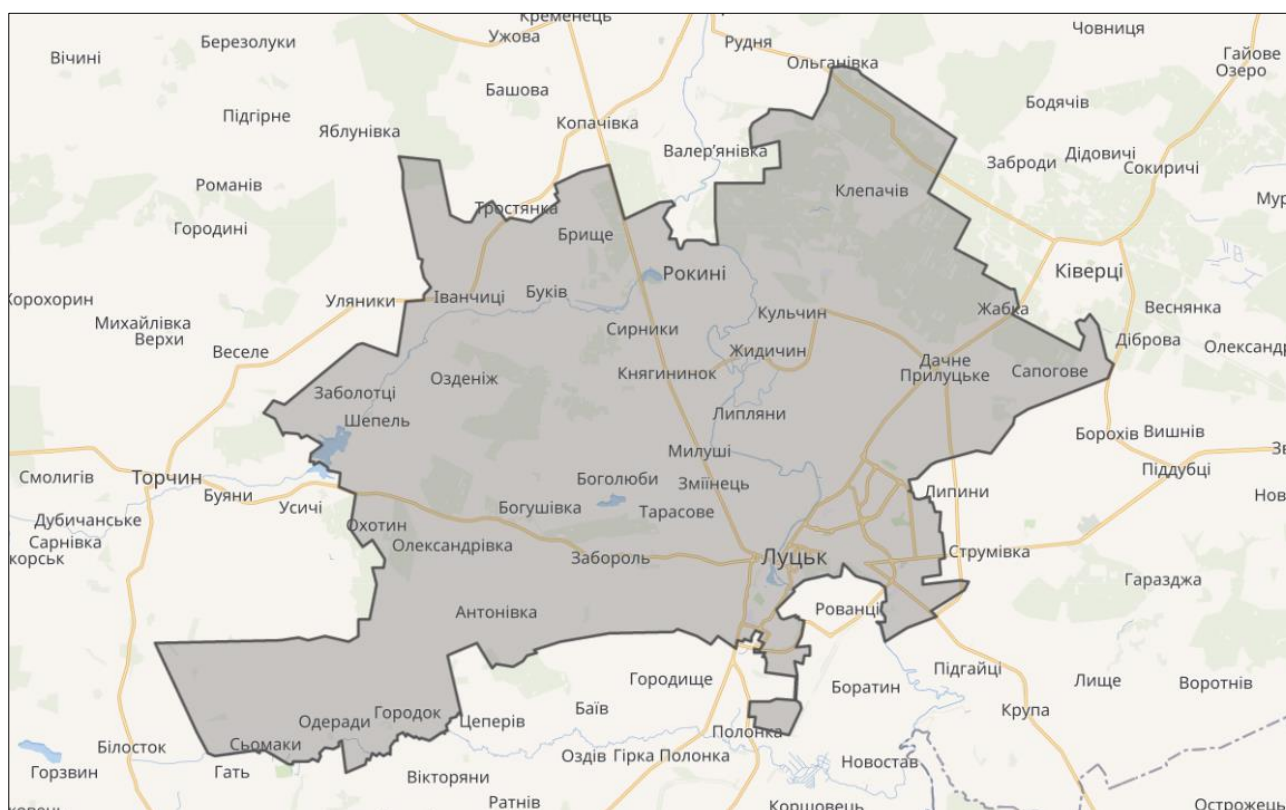

Рис. 2.1. Місцезорозташування Луцької МТГ
(Джерело: Сервіс Google Maps)

Територія, що опрацьовується детальним планом розташована в північній частині Луцької міської територіальної громади, орієнтовно за 11 км (по автомобільних дорогах) від обласного центра м. Луцьк (рис. 2.2).

Площа опрацювання – 86,0893 га. На території проектування розташовані три ділянки, які перебувають у комунальній власності (площею 8,6897 га, 8,8915 га та 5 га), дванадцять ділянок приватної власності (загальною площею 29,3185 га) та території яка на даний час не перебуває у власності.

					Стратегічна екологічна оцінка	Арк.
Змн.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата		8

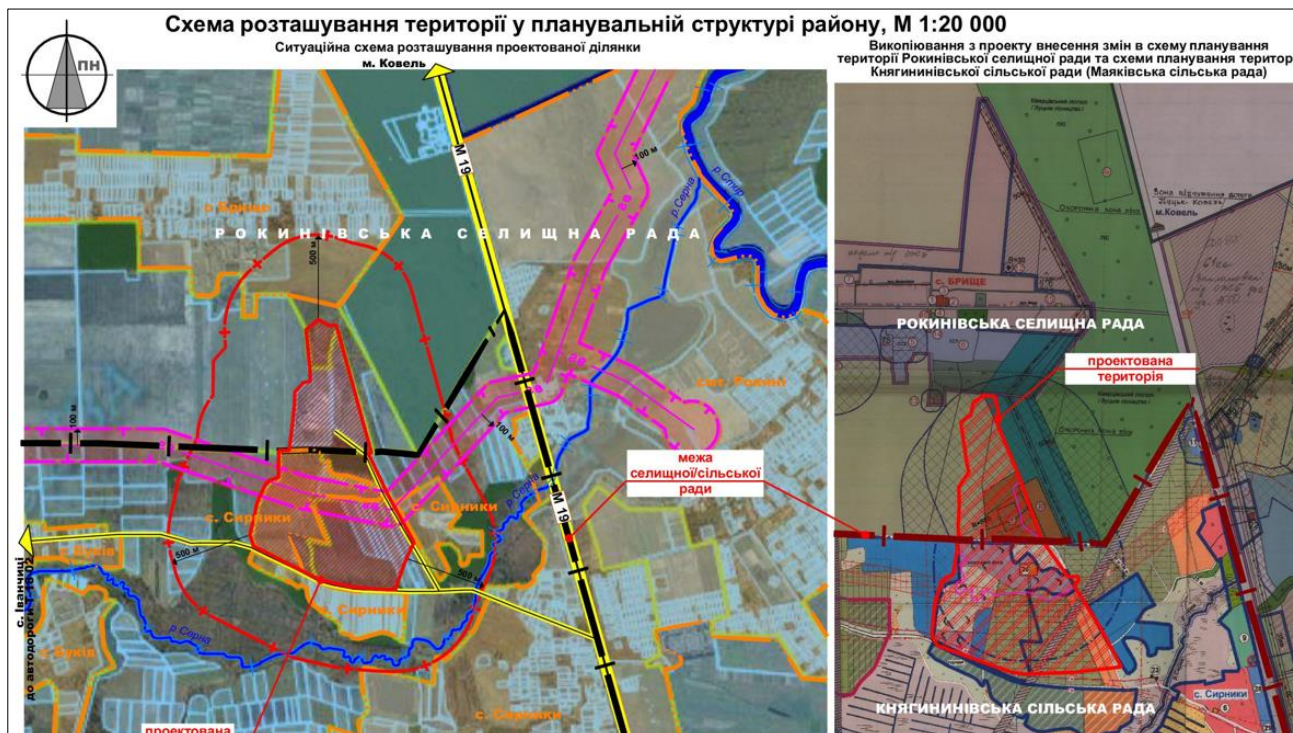

Рис. 2.2. Розташування ділянки опрацювання ДПТ
 (Джерело: Сервіс Google Maps)

Через територію проєктування проходить межа між Рокинівською селищною радою та Княгининівською сільською радою. Також частково територія проєктування потрапляє в межі с. Сирники (площа – 25,5320 га).

Територія проєктування межує:

- з північної сторони з сільськогосподарськими землями Луцької міської територіальної громади та адміністративною межею с. Брище;
- з східної сторони з сільськогосподарськими землями Луцької міської територіальної громади;
- з південної сторони з місцевою дорогою, яка поєднує автомобільні дороги М19 та Т1802;
- з західної сторони з територією лісу та з сільськогосподарськими землями Луцької міської територіальної громади.

Розгляд цього розділу проводиться на основі характеристик міста Луцька Волинської області, як центра територіальної громади однією з адміністративних одиниць, якого є вищенаведений населений пункт, в зв'язку з відсутністю оновленої інформації в контексті новоутворених адміністративних районів та ОТГ Волинської області.

Геоморфологічна будова

Місто розташоване в південно-східній частині Волинської області. Територія м. Луцька знаходиться в межах Волинської височини і входить у морфоструктуру Луцько-Рівненського лесового пасма, де широко розповсюджені техногенні форми рельєфу, що значно ускладнюють геоморфологічні умови території.

Сучасний Луцьк розміщується на першій надзаплавній терасі (правій і лівій) і на місцевості, яка прилягає до долини. Основна частина міс та, в тому числі і центр, знаходяться на правому березі ріки Стир.

Рельєф території проектування рівнинний, проте є порушений котлованами та насипами полігону ТПВ. Відмітки висот проектованої території коливається в межах 204,00-193 (орієнтовно).

Гідрологічні умови

Гідрографічна мережа міської агломерації належить до басейну р. Стир. Річкова сітка добре розвинена. Її густота в середньому складає 0,3 км/км².

Основними притоками тут є: праві: р. Конопелька (поза межами міста), р. Сапалаївка, ліві: р. Черногузка, р. Омеляник, струмки Жидувка та Зміїнець.

Річки. Через Луцьк протікає судноплавна річка Стир (притока Прип'яті, басейн Дніпра), а також на території міста є три малі річки: Сапалаївка (довжина – 12,4 км) – права притока р. Стир; Омеляник (12,6 км) та Жидувка (4 км) – ліві притоки р. Стир.

Гідрологічні пам'ятки природи. До об'єктів гідрографічної мережі належать гідрологічна пам'ятка природи місцевого значення – Теремнівські ставки (2 ставки площею 6 га, збудовані в 1993 році на річці Сапалаївка), а також загальнозоологічний заказник місцевого значення Гнідавське болото (площею 116,6 га, заснований у 1995 р.), який гідрологічно зв'язаний з Стиром на лівому березі системою меліоративних каналів.

Загальна площа водоохоронних зон річок, що протікають територією Луцька, становить 450 га. Площа водних об'єктів міста – понад 100 га.

Водопостачання. У Луцьку обліковано понад 100 артезіанських свердловин господарсько-питного водопостачання.

Водопостачання міста здійснюється за рахунок підземних вод — водоносних горизонтів мергельно-крейдових відкладів. Питна вода – досить високої якості.

Кліматичні умови

Клімат Луцька помірно-континентальний, з м'якою зимою та теплим літом.

Середньорічна температура повітря становить 7,4 °С, найнижча вона в січні (-4,9 °С), найвища – в липні (18,0 °С).

Найнижча середньомісячна температура повітря в січні (-14,0 °С) зафіксована в 1987 р., найвища (2,0 °С) – в 2007 р. Найнижча середньомісячна температура в липні (15,8 °С) спостерігалась у 1962 р. й 1979 р., найвища (21,4 °С) – в 1959 р. Абсолютний мінімум температури повітря (-33,6 °С) зафіксовано 11 лютого 1929 р., абсолютний максимум (36,2 °С) – 20 серпня 1946 й 16 серпня 1952 рр.

У середньому за рік у Луцьку випадає 560 мм атмосферних опадів, найменше – у березні, найбільше – в липні.

Мінімальна річна кількість опадів (310 мм) спостерігалась у 1961 р., максимальна (822 мм) – в 1931 р. Максимальну добову кількість опадів (114 мм) зафіксовано 4 серпня 1959 р. У середньому за рік у місті спостерігають 148

					Стратегічна екологічна оцінка	Арк.
						10
Змн.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата		

днів з опадами; найменше їх (10) у серпні, найбільше (16) – у грудні. Щороку в Луцьку утворюється сніговий покрив, проте його висота незначна.

Відносна вологість повітря в середньому за рік становить 78 %, найменша вона у травні (64 %), найбільша – у грудні (89 %).

В останні 100-120 років температура повітря в Луцьку, як і в цілому на Землі, має тенденцію до підвищення. Протягом цього періоду середньорічна температура повітря підвищилася щонайменше на 1,0 °С. Більшим, у цілому, є підвищення температури в першу половину року.

Найменша хмарність спостерігається в серпні, найбільша – в грудні. Найбільшу повторюваність у місті мають вітри із заходу, найменшу – з північного сходу. Найбільша швидкість вітру – у листопаді, найменша – влітку. У січні вона в середньому становить 4,1 м/с, у липні – 2,8 м/с.

Ґрунтовий покрив

Темно-сірі опідзолені ґрунти поєднують у собі ознаки чорноземів і дерново-підзолистих ґрунтів. Ознаки чорноземів проявляються в добре розвиненому гумусовому горизонті (He), що має глибину 30 – 32 см, у глибокому забарвленні профілю гумусом (He+Hi становить 45 – 55 см) і в наявності кротовин у підорному шарі. Підзолистість виявлена наявністю у верхній частині ґрунтового профілю рясної борошнистої крем'янкової присипки та ілювіального горизонту. Темно-сірі опідзолені ґрунти на відміну від чорноземів опідзолених мають більш глибокий ілювіальний і дещо менший гумусовий горизонти.

Темно-сірі опідзолені ґрунти і чорноземи опідзолені більш забезпечені поживними речовинами, ніж ясно-сірі і сірі опідзолені ґрунти. За характером поживного режиму іони подібні до ґрунтів чорноземного типу ґрунтоутворення. Проте під дією процесу опідзолювання, що супроводиться руйнуванням вбирного комплексу, верхні їх шари збіднені на колоїди, мають кислу реакцію та знижену суму ввібраних основ.

Стан навколишнього середовища.

Розгляд цього розділу проводиться на основі характеристик міста Луцька Волинської області, як центра територіальної громади однією з адміністративних одиниць, якого є вищенаведений населений пункт, в зв'язку з відсутністю оновленої інформації в контексті новоутворених адміністративних районів та ОТГ Волинської області.

При аналізі та оцінці поточного стану навколишнього середовища були використані статистичні дані та офіційні дані обласних органів виконавчої влади, що реалізують державну політику у сфері охорони навколишнього природного середовища та реалізують політику у сфері охорони здоров'я.

Повітряне середовище.

Стан атмосферного повітря на території міста в значній мірі залежить від об'ємів викидів забруднюючих речовин від двох основних джерел забруднення – стаціонарних (підприємств) та пересувних (автотранспорт).

У липні 2020 року, за даними спостереження обласного центру гідрометеорології, на трьох постах спостережень забруднення в місті Луцьк

					Стратегічна екологічна оцінка	Арк.
						11
Змн.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата		

відношення середньомісячних та максимально разових концентрацій забруднюючих речовин до їх гранично-допустимої концентрації наступні (табл. 2.1)

Таблиця 2.1

<i>Забруднюючі речовини</i>	<i>Середньомісячні концентрації</i>	<i>Максимально разові концентрації</i>
пил	0,61 ГДК	0,4 ГДК
діоксид сірки	0,048 ГДК	0,013 ГДК
оксид вуглецю	0,27 ГДК	0,2 ГДК
діоксид азоту	1,76 ГДК	1,0 ГДК
оксид азоту	0,54 ГДК	0,28 ГДК
фенол	2,1 ГДК	1,78 ГДК
формальдегід	2,76 ГДК	0,56 ГДК

Перевищення середньомісячних концентрацій забруднюючих речовин спостерігається по 3-х інгредієнтах: діоксид азоту, фенолу та формальдегіду.

Нижче представлена порівняльна таблиця показників, по яких було перевищення середньомісячних гранично-допустимих концентрацій в порівнянні з місяцем червнем 2020 та липнем 2020 р.

Таблиця 2.2

<i>Забруднююча речовина</i>	<i>Липень 2020, частка середньомісячної ГДК</i>	<i>Червень 2020, частка середньомісячної ГДК</i>	<i>Липень 2019, частка середньомісячної ГДК</i>
Діоксид азоту	1,76	2,09	1,9
Фенол	2,1	1,8	1,6
Формальдегід	2,76	2,4	2,3

Забруднення у місті Луцьк діоксидом азоту залишається високим, проте він є нижчим на 0,33 мг/м³ в порівнянні з минулим червнем 2020 р. та залишається майже на однаковому рівні в порівнянні з аналогічним місяцем липнем 2019 р.

Забруднення повітря міста фенолом теж є високим. Показники забруднюючої речовини є високими протягом зазначених місяців.

Щодо забруднення повітря міста формальдегідом, його показники є високим в порівнянні з червнем 2020 на 0,36 мг/м³ та з червнем 2019 р. на 0,46 мг/м³ забруднюючої речовини.

Внаслідок інтенсивного руху транзитного автотранспорту через місто та район, а також в зв'язку з різким збільшенням кількості місцевих транспортних засобів, спостерігається певне забруднення атмосферного повітря пилом та окислами азоту. Майже всі складові вихлопних газів автомобілів шкідливі для людського організму, а оксиди азоту до того ж беруть активну участь у створенні фотохімічного смогу. Зменшення цього впливу можливе шляхом удосконалення схем руху, розташування майданчиків для паркування автомобілів, покращення якості палива, а також доріг.

Крім того, через незадовільний стан доріг постає проблема з забрудненням повітря пилом, через який мешканці відчують дискомфорт. Також населення відчуває дискомфорт через неприємні запахи з каналізації, СТО, АЗС, окремих підприємств тощо. Крім того, в осінній і весняний період, під час прибирання присадибних ділянок і городів, спостерігається задимлення приземних шарів повітря від відкритих вогнищ. Такі явища мають сезонний характер і суттєво не впливають на забруднення повітря міста, проте в окремі дні спостерігається висока концентрація шкідливих речовин і у приземному шарі повітря.

Інтерпретовані вихідні дані повною мірою не характеризують дійсного стану забруднення повітряного басейну міста. В зв'язку з тим що за останні роки відбувається спад виробництва, повна або часткова його зупинка, має місце зменшення валових викидів по всіх джерелах викиду.

За останні роки спостерігається зростання внеску автотранспорту в загальне забруднення території за рахунок збільшення кількості приватних автомобілів, автостоянок, станцій техобслуговування тощо.

Водне середовище.

Екологічний стан поверхневих водних об'єктів і якість води в них є вирішальними чинниками санітарного та епідеміологічного благополуччя населення. Моніторинг якості води поверхневих водойм свідчить про те, що незважаючи на значний спад промислового виробництва за останні роки та зменшення у зв'язку з цим скиду у водойми стічних вод має місце тенденція до погіршення екологічного стану водойм I-ої та II-ої категорій, як за санітарно-хімічним так і за санітарно-мікробіологічним показниками. На сьогодні через високий рівень техногенного навантаження на водойми, практично всі водойми за рівнем забруднення наблизились до III класу, а очисних споруд технології водопідготовки фактично не змінились.

Якість води погіршується через затоплення та підтоплення територій, передбачається зростання такої загрози для окремих долинних ділянок в разі підвищення температури води у місцевих водоймах на +0,7° +1,5° С, в результаті чого можливе послідовне погіршення якості води через зниження концентрації розчиненого кисню, ослаблення водообміну та евтрофікацію водних об'єктів.

					Стратегічна екологічна оцінка	Арк.
						13
Змн.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата		

Основними причинами забруднення поверхневих вод міста є надходження до водних об'єктів забруднювальних речовин у процесі поверхневого стоку води з забудованих території та сільгоспугідь, ерозія ґрунтів на водозабірній площі.

Якісний стан підземних вод унаслідок господарської діяльності також постійно погіршується. Це пов'язано з існуванням фільтрувальних накопичувачів стічних вод, а також з широким використанням мінеральних добрив та пестицидів.

Слід зауважити, що відповідно до ДБН В.2.4-2-2005 «Полігони твердих побутових відходів. Основні положення проектування» (Зміна 2) розміщення полігонів ТПВ не допускається у охоронних зонах водойм. Територія проєктованого полігону розташована на значній відстані від прибережних захисних смуг найближчих водойм (р. Серна- 25 м ПЗС та р. Стир – 50 м ПЗС). Орієнтовна мінімальна відстань до р. Серна – 0,4 км, а до р. Стир – 2,3 км.

Водночас, зважаючи на фактичну відсутність статистичних та інших даних, що стосуються стану довкілля та здоров'я населення, а також моніторингу довкілля на локальному рівні (у розрізі сіл, малих населених пунктів) показники які були представлені у Звіті ґрунтуються на показниках для Луцької МТГ, адміністративними одиницями якої є населені пункти, що знаходяться в околицях території опрацювання ДПТ

Ґрунтове середовище.

Джерелом механічного забруднення ґрунтів може бути несвоєчасна і неякісна санітарна очистка території. На території міста практично постійно виникають несанкціоновані та стихійні сміттєзвалища, які є основним джерелом механічного забруднення його території. Відходи є основним регіональним фактором забруднення навколишнього середовища. Міграція токсичних компонентів призводить до забруднення ґрунтів, поверхневих та підземних вод, атмосферного повітря.

В межах міста має місце чітка просторова закономірність залежності аномалій хімічних елементів з територіями зон промислових виробництв і прилеглих до них районів, а також основних транспортних магістралей.

Крім того, джерелом впливу на ґрунтове середовище є кладовище.

Оцінка існуючої ситуації на території опрацювання ДПТ.

Три ділянки, що перебувають у комунальній власності передбачені для обслуговування полігону твердих побутових відходів, який обслуговує м. Луцьк та інші населені пункти Луцького району.

На ділянці, площею 8,6897 (кадастровий №0722855200:03:000:0361) розташований полігон твердих побутових відходів (ТПВ), сортувальний цех потужністю 110 тис. т/рік та господарська зона полігону (вагова, господарські приміщення, інженерні споруди).

На ділянці, площею 8,8915 га (кадастровий №0722855200:03:000:1012) розташований полігон ТПВ та майданчик для утилізації полігонного газу. З північної сторони від даної ділянки розташована водойма фільтрату. Ще одна

					Стратегічна екологічна оцінка	Арк.
Змн.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата		14

така ж водойма фільтрату розташована між ділянками, про які йдеться вище, з південної сторони. Водойми розташовані за межами відведених ділянок.

Ділянка, площею 5 га (кадастровий №0722883700:07:001:6163) відмежована лісовими насадженнями від існуючого полігону. Її цільове призначення - 11.02 Для розміщення та експлуатації основних, підсобних і допоміжних будівель та споруд підприємств переробної, машинобудівної та іншої промисловості для будівництва та обслуговування заводу по переробці твердих побутових відходів. Дана ділянка вільна від забудови і не використовується відповідно до цільового призначення.

Від полігону передбачена санітарно-захисна зона – 500 м, в яку не потрапляє житлова та громадська забудова. На полігоні працює близько 50 осіб.

Існуючий полігон є переповнений і підлягатиме закриттю (рекультивациі).

Дванадцять ділянок, що перебувають у приватній власності, розташовані у південно-східній частині проекрованої території. Функціональне призначення даних ділянок – сільськогосподарські землі (для ведення особистого і фермерського селянського господарства та для ведення товарного сільськогосподарського виробництва). Частково ділянки потрапляють у санітарно-захисну зону існуючого полігону (орієнтовно 9 га).

Орієнтовні відстані від проекрованої території до найближчої житлової та громадської забудови с. Брище становить – 0,5 км, смт. Рокині – 1,6 км, с. Сирники – 0,5 км та с. Буків – 0,8 км. Орієнтовна мінімальна відстань до р. Серна – 0,4 км, а до р. Стир – 2,3 км.

Під'їзд до території проектування здійснюється існуючою асфальтованою під'їзною дорогою від автомобільного шляху міжнародного значення М19, який проходить орієнтовно за 0,85 км на схід від проекрованої території.

Наявною містобудівною документацією на територію, що розглядається, є проект внесення змін у схему планування території Рокинівської селищної ради, Луцького району, розроблений ТОВ «ПВІ «Волиньагропроект» у 2013 році та схема планування території Княгининівської сільської ради (Маяківська сільська рада), Луцького району, розроблена Волинським філіалом «НДІпроектреконструкція» у 2010 році. Згідно з даними проектами, в основному територія проектування передбачена для влаштування полігону ТПВ та заводу по переробці ТПВ.

Через територію опрацювання проходять такі мережі:

- у центральній частині, орієнтовно по осі Схід-Захід – магістральний газопровід I класу (Ø 300 мм);
- по східній межі території проектування - лінії електропередачі ЛЕП 220 кВ;
- у центральній частині - лінії електропередачі ЛЕП 10 кВ;
- у південно-східній частині – кабель зв'язку.

					Стратегічна екологічна оцінка	Арк.
						15
Змн.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата		

Характеристика планувальних обмежень.

Табл. 2.3

Джерело впливу	Зона, м	Примітка
Санітарно-захисна зона від полігону ТПВ	500 м	до житлової та громадської забудови
Охоронна зона магістрального газопроводу	100	до забудови та ін. відповідно до п.4 ст. 22 Закону України «Про правовий режим земель охоронних зон об'єктів магістральних трубопроводів»
Пожежна відстань від мішаного лісу	50	від стіни лісу до забудови
Охоронна зона ЛЕП-220 кВ	20	від крайнього проводу до житлової та громадської забудови
Охоронна зона ЛЕП-10 кВ	10	від крайнього проводу до житлової та громадської забудови
Охоронна зона ЛЕП-0,4 кВ	2	від крайнього проводу до житлової та громадської забудови
Охоронна зона кабелю зв'язку	2	до фундаментів споруд

Природоохоронні території та об'єкти.

Територія проектованої діяльності не відносяться до лісгосподарських, природоохоронних, природно-заповідних зон та їх територій, земель водних об'єктів і прибережно-захисних смуг. В межах зони впливу не було виявлено цінних видів флори і фауни. Також не виявлено ареалів перебування представників флори і фауни, які входять до Червоної та Зеленої книг України.

Однією з найефективніших форм охорони цінних природних об'єктів і територій є їх заповідання - взяття під охорону держави. Станом на 01 січня 2020 року на території м. Луцьк знаходиться 8 територій та об'єктів природно-заповідного фонду (далі – ПЗФ) загальною площею понад 49,3016 га, з них 1 – загальнодержавного значення та 7 – місцевого значення (три ботанічні пам'ятки природи, одна гідрологічна пам'ятка природи, один орнітологічний заказник, один загальнозоологічний заказник, один парк-пам'ятка садово-паркового мистецтва).

Луцький ботанічний сад «Волинь» площею 10,0 га утворений за Постановою Ради Міністрів Української РСР від 14.10.1975, № 780. Ділянка розміщена в центрі міста вздовж р. Сапалаївки на місці колишнього міського парку, закладеного в післявоєнні роки. Рослинність парку формують хвощеподібні Equisetopsida, голонасінні Gymnospermae й покритонасінні Angiospermae. Групи рослин належать до 23 родин, 51 роду. Переважають покритонасінні – 60 видів, серед яких 55 – дводольних. На схилах р. Сапалаївки ростуть екзотичні види, зокрема платан західний *Platanus occidentalis* (ботанічна

					Стратегічна екологічна оцінка	Арк.
						16
Змн.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата		

пам'ятка природи місцевого значення), ліщина ведмежа *Corylus colurna*, сосни: чорна *Pinus nigra*, кримська *Pinus nigra subsp. pallasiana* і сибірська *Pinus sibirica*, айлант високий *Ailanthus altissima*, софора японська *Styphnolobium japonicum*, різні види квіткових рослин. Тут є колишній міський фонтан зі скульптурою слона, споруджений у 1950-ті рр., що символізував героїв байки І. Крилова «Слон і Моська». У цей же період один зі схилів річки використано для спорудження Луцької дитячої залізниці.

«Дубовий гай» – ботанічна пам'ятка природи площею 1,0 га у м. Луцьку по вул. Боженка. Статус надано за розпорядженням Волинської обласної ради народних депутатів від 03.03.1993, № 18-р для збереження ділянки дуба звичайного *Quercus robur* віком 50 років на схилах р. Жидувки в житловій зоні обласного центру. Чагарникові насадження – із спіреї калинолистої *Physocarpus opulifolius*.

«Лесин ясен» – ботанічна пам'ятка природи площею 0,01 га у м. Луцьку по вул. Кафедральній. Статус надано за рішенням облвиконкому від 11.07.1972, № 255 для збереження ясена звичайного *Fraxinus excelsior* віком понад 220 років, заввишки 20 м, діаметром стовбура 1,4 м, що росте неподалік будинку, в якому мешкала видатна українська поетеса Леся Українка (Лариса Петрівна Косач).

«Меморіал» – ботанічна пам'ятка природи площею 5,0 га у м. Луцьку на вул. В. Мойсея. Статус надано за розпорядженням Волинської обласної ради народних депутатів від 03.03.1993, № 18-р. У сквері-меморіалі розміщена братська могила воїнів Другої світової війни, де захоронено 1800 солдатів, які загинули під час визволення міста від німецьких військ; стіна скорботи, пам'ятні знаки солдатам-волинцям, воїнам-інтернаціоналістам, ліквідаторам та постраждалим від аварії на ЧАЕС, жертвам депортації з етнічних українських земель, героям Небесної сотні. На території скверу ростуть декоративні породи дерев: береза повисла *Betula pendula*, ясен звичайний *Fraxinus excelsior*, дуб червоний *Quercus rubra*, гіркокаштан звичайний *Aesculus hippocastanum*, клен білий *Acer pseudoplatanus*, туя західна *Thuja occidentalis*, ялина блакитна *Picea pungens*, акація біла *Robinia pseudoacacia* і чагарників – черемха звичайна *Prunus padus*, жасмин білий *Jasminum officinale*, самшит вічнозелений *Buxus sempervirens* та ін.

«Платан західний» – ботанічна пам'ятка природи площею 0,01 га у м. Луцьку на схилі р. Сапалаївки, входить до складу Луцького ботанічного саду «Волинь». Статус надано за розпорядженням Волинської обласної ради депутатів трудящих від 26.09.1977, № 468-р для збереження єдиного на Волині екзотичного платана західного *Platanus occidentalis*, віком близько 100 років, заввишки 17,0 м – листопадного дерева з масивним стовбуром із гладкою світло-сірого забарвлення корою, що легко відділяється тонкими пластинками, трилопатовими з неглибокими виїмками листками, одиночними супліддями.

«Теремнівські ставки» – гідрологічна пам'ятка природи площею 6,0 га у м. Луцьку на вул. Теремнівській. Статус надано за розпорядженням обласної ради від 03.03.1993, № 18-р (реорганізована 04.11.2011, № 7/21) для збереження каскаду ставків, що є наповнювачами р. Сапалаївки. Комплекс споруджений на

					Стратегічна екологічна оцінка	Арк.
Змн.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата		17

основі однієї з природних водойм до 900-річчя міста, що відзначалося у 1985 р., сьогодні це територія для проведення дозвілля мешканців обласного центру, спортивних заходів, змагань рибалок-аматорів.

«Гнідавське болото» – загальнозоологічний заказник площею 116,6 га, лежить у межах землекористування Луцької міської ради (53,0 га) – заплава р. Стир у районі вул. Потебні в межах обласного центру та Боратинської сільської ради (63,6 га), утворений за розпорядженням Волинської обласної державної адміністрації від 12.12.1995, № 213. Під охороною держави перебуває частина заболоченої заплави р. Стир: природне болото, заросле рогозом широколистим *Typha latifolia*, очеретом звичайним *Phragmites australis*, осокою *Carex*, стариці річки, низинні луки з негустими заростями верболозу *Salix alba*. Це місце мешкання й розмноження риб, земноводних, плазунів, птахів, ссавців, у т. ч. синиць великої *Parus major* і вусатої *Panurus biarmicus* дрозда співочого *Turdus philomelos*, зозулі звичайної *Cuculus canorus*, шпака звичайного *Sturnus vulgaris*, зяблика звичайного *Fringilla coelebs*, вівсянки звичайної *Emberiza citrinella*, крижня *Anas platyrhynchos*, курочки малої *Porzana parva*, черепахи болотяної *Emys orbicularis*, зайця-русака *Lepus europaeus*, ласки звичайної *Mustela nivalis*, лисиці рудої *Vulpes vulpes*. Трапляються рідкісні види, занесені в ЧКУ та міжнародні природоохоронні переліки: видра річкова *Lutra lutra*, горностаї *Mustela erminea*, лунь польовий *Circus cyaneus*.

«Пташиний гай» – орнітологічний заказник площею 10,0 га, лежить у південно-західній частині парку культури і відпочинку імені Лесі Українки м. Луцька, утворений за розпорядженням голови Волинської обласної ради народних депутатів від 03.03.1993, № 18-р. Охороняються кленово-тополеві насадження віком понад 50–60 років, із домішкою ялини *Picea abies*, чагарниково-лучні ділянки, де мешкають близько 50 видів птахів, 35 із них гніздяться, зокрема припутень *Columba palumbus*, зозуля звичайна *Cuculus canorus*, дятли великий строкатий *Dendrocopos major* і сирійський *Dendrocopos syriacus*, соловейко східний *Luscinia luscinia*, вівчарики весняний *Phylloscopus trochilus*, жовтобровий *P. sibilatrix* та вівчарик-ковалик *P. collybita*, чиж звичайний *Carduelis spinus*, дрозди співочий *Turdus philomelos*, чорний *T. merula* та дрізд-чикотень *T. pilaris* синиці велика *Parus major* і блакитна *P. caeruleus*, гаїчка болотяна *Poecile palustris*, зяблик звичайний *Fringilla coelebs*, вівсянка звичайна *Emberiza citrinella* та ін.

Україна є однією з країн, що підписала Бернську конвенцію про біологічне різноманіття (Конвенція про охорону дикої флори та фауни і природних середовищ існування в Європі). Дата підписання Україною: 11 червня 1992 р. Дата ратифікації Україною: Закон України «Про ратифікацію Конвенції про охорону біологічного різноманіття» від 29 листопада 1994 р. № 257/94-ВР. Дата набуття чинності: 29 грудня 1993 р., для України – 7 лютого 1995 р.

Смарагдова мережа України (англ. Emerald network) – українська частина Смарагдової мережі Європи, розробляється з 2009 року.

Мережа Емеральд (Смарагдова мережа, Emerald Network) – це мережа, що включає Території Особливого Природоохоронного Інтересу (Areas of Special

					Стратегічна екологічна оцінка	Арк.
Змн.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата		18

Conservation Interest, ASCI, далі – «території (об’єкти) мережі Емеральд»)). Мережа Емеральд проектується в державах, які є сторонами Бернської конвенції (всього 26 держав), у країнах Європейського Союзу на виконання Бернської конвенції створюється мережа «Натура 2000», яка проектується за аналогічними принципами, що і мережа Емеральд, але використовує юридичні і фінансові інструменти ЄС.

Провідною організацією, яка відповідає за розбудову даної мережі, є Міністерство енергетики та захисту довкілля України. Розробником першої черги Мережі (у 2009-2016 роках) була благодійна організація «Інтерекоцентр» (за цей період підготвлені описи на 271 територію). У період 2017-2019 років проектуванням Смарагдової мережі займається громадська організація «Українська природоохоронна група» (за 2017-2018 розроблено та подано на розгляд Бернської конвенції обґрунтування щодо створення ще 106 територій Мережі). Під час засідання Постійного комітету Конвенції 44-5 грудня 2019 року нові 106 територій були додані до складу мережі (№272-377). Проектом передбачено і створення екологічної мережі.

Територія проектування знаходиться на значній відстані від територій Смарагдової мережі України у Волинській області (рис. 2.3).

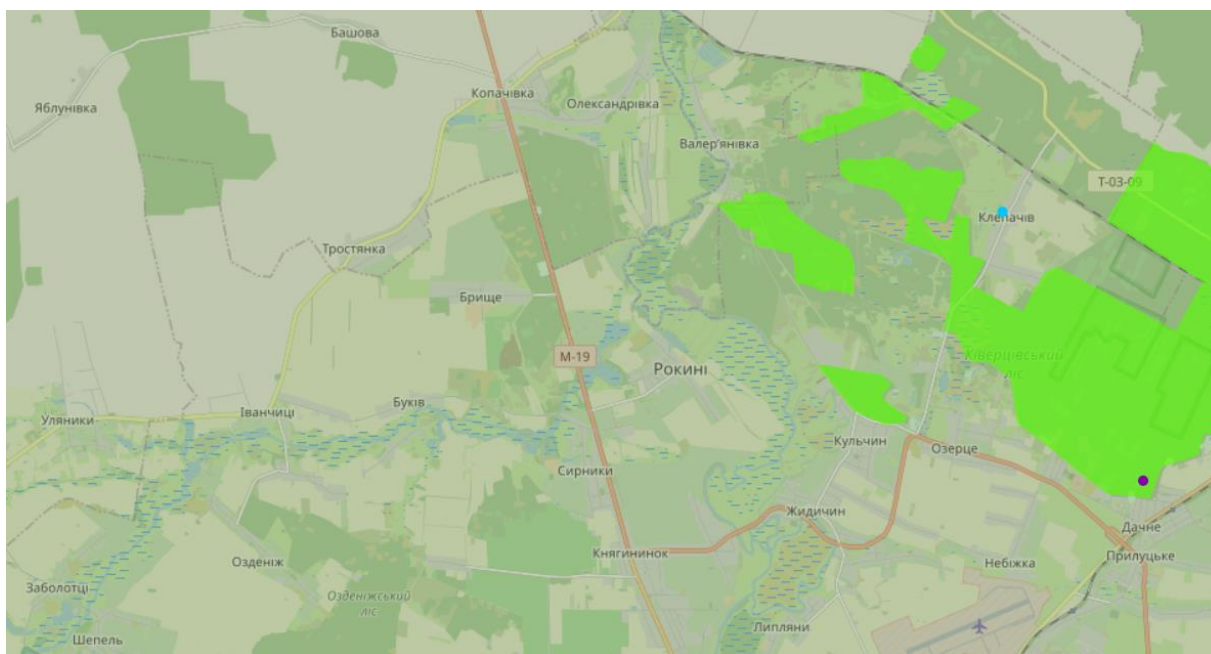

Рис. 2.9. Розташування території опрацювання ДПТ в системі територій Смарагдової мережі України

(Джерело: Servic Species of Resolution 6. Database)

Водночас, у межах території опрацювання ДПТ та в її околицях відсутні об’єкти та території природно-заповідного фонду України, Смарагдової мережі України, та структурні частини екомережі, водно-болотні угіддя міжнародного значення, біосферні резервати програми ЮНЕСКО «Людина і біосфера», об’єкти всесвітньої спадщини ЮНЕСКО». Також у межах території опрацювання ДПТ та в її околицях відсутні об’єкти чи території зарезервовані з метою наступного заповідання.

					Стратегічна екологічна оцінка	Арк.
						19
Змн.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата		

Об'єкти культурної та археологічної спадщини.

На території опрацювання ДПТ об'єкти археологічної або історико-культурної спадщини виявлені не були. Зважаючи на характер планованої діяльності, та фактичне розташування об'єктів історико-культурної та архітектурної спадщини можна зробити висновок, що реалізація планованої діяльності, негативного впливу чи шкоди вищевказаним об'єктам історичної спадщини не нанесе.

Робочою групою з проведення СЕО був виконаний SWOT-аналіз екологічної ситуації в місті Луцьк, узагальнені результати якого наведені в табл. 2.4.

Табл. 2.4

SWOT-аналіз екологічної ситуації в місті Луцьк

Сильні сторони:	Слабкі сторони:
<ul style="list-style-type: none">- можливість розбудови соціальної інфраструктури;- можливості для розвитку малого та середнього бізнесу;- добре транспортне сполучення із іншими районними центрами;	<ul style="list-style-type: none">- недостатній рівень озеленення;- відсутність дієвої системи роздільного збору, сортування, переробки і утилізації господарсько-побутових відходів;
Можливості:	Загрози:
<ul style="list-style-type: none">- подальше впровадження реформ, зокрема в частині децентралізації влади;- близькість до державного кордону;- збільшення рівня доступності до міжнародних фінансових ресурсів;- реалізація інвестиційних проектів;- розвиток відпочинкових зон.	<ul style="list-style-type: none">- погіршення демографічної ситуації, подальше «старіння» населення;- зменшення населення через дефіцит робочих місць.

Прогнозні зміни стану довкілля у тому числі здоров'я населення якщо документ державного планування не буде затверджено

Незатвердження документа державного планування не сприятиме соціально-економічному розвитку та не покращить екологічних умов довкілля міста Луцьк:

- не буде проведено планувально-інженерної підготовки території ДДП;
- не буде здійснено реабілітації проблемних територій для подальшого їх використання;
- не буде проведено реконструкції вулично-дорожньої мережі в межах опрацювання ДПТ;
- не буде вирішено питання ефективного використання території опрацювання ДПТ;
- не буде проведено заходів з інженерної підготовки та захисту території від небезпечних геологічних та гідрогеологічних процесів.

					Стратегічна екологічна оцінка	Арк.
						20
Змн.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата		

3. Характеристика стану довкілля, умов життєдіяльності населення та стану його здоров'я на територіях, які ймовірно зазнають впливу

Розгляд цього розділу проводиться на основі характеристик міста Луцька Волинської області, як центра територіальної громади однією з адміністративних одиниць, якого є вищенаведений населений пункт, в зв'язку з відсутністю оновленої інформації в контексті новоутворених адміністративних районів та ОТГ Волинської області.

Луцьк – обласний адміністративний центр Волинської області, займає площу понад 39 км². Кількість мешканців станом на 2020 рік становила 217 486 осіб.

Місто знаходиться на північному заході України, у 150 км від кордонів з Польщею та Білоруссю.

Загалом рівень забруднення атмосферного повітря міст Волинської області досить високий. Так, у середньому в розглянутих містах на одного жителя припадає 3,9 кг викидів, а на 1 км² урбанізованої території припадає 12 т домішок із стаціонарних джерел забруднення. Однак, найбільшу кількість забруднюючих речовин у повітряний басейн міст постачають пересувні джерела забруднення, зокрема автомобілі, на які припадає понад 90 % усіх викидів. Найвищі показники концентрації забруднюючих речовин протягом останніх п'яти років спостерігається у м. Луцьку, найнижчі -ум. Володимир-Волинський (рис. 3.1).

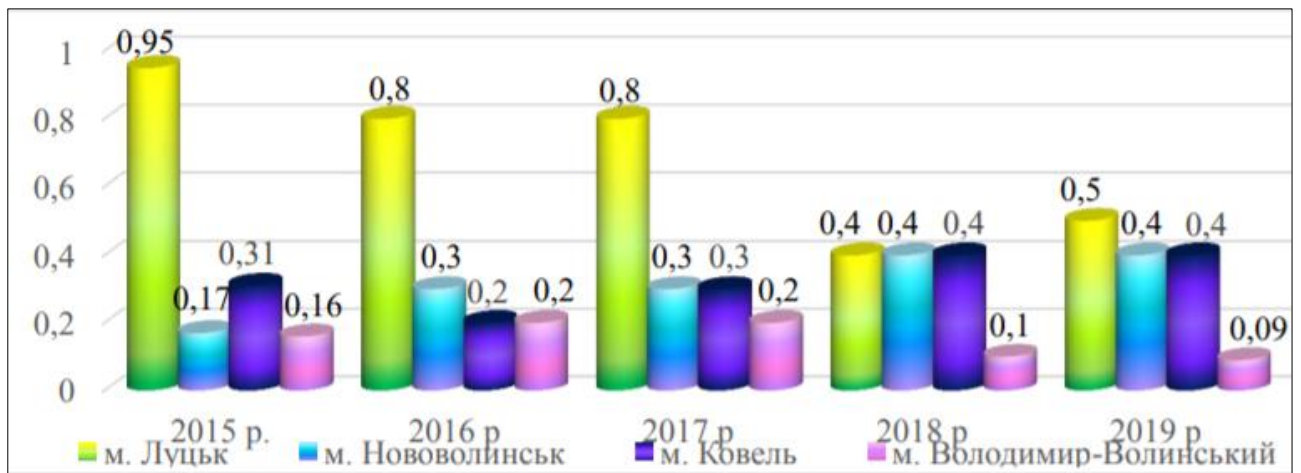

Рис. 3.1. Динаміка викидів забруднюючих речовин із стаціонарних джерел забруднення у найбільших містах області протягом 2015-2019 рр., тис. т

Зауважимо, що лише у м. Луцьк спостерігається позитивна динаміка кількості викидів забруднюючих речовин. Зокрема, у 2015 р. із стаціонарних джерел у повітряний басейн скинуто 0,95 тис. т домішок, а у 2019 р. - 0,5 тис. т. Явище зумовлене скороченням промислового виробництва міста, закриттям окремих підприємств, а також покращенням роботи очисних споруд окремих організацій.

Найбільшого техногенного навантаження зазнає адміністративний центр Волинської області - м. Луцьк. У міси сконцентровані потужні промислові

виробництва, розвинута густа транспортна мережа, проживає 21 % населення регіону та сконцентрована значна кількість автомобілів. Систематичні спостереження за якістю атмосферного повітря проводяться на 3-х пунктах спостереження - вул. Рівненська, вул. Конякіна, вул. Шопена.

Протягом 2019 р. найбільша кількість перевищень ГДК у м. Луцьку спостерігалася за вмістом формальдегіду, фенолу та діоксиду азоту, що пов'язано з великою кількістю транспортних засобів на дорогах міста. Для зручності аналізу якості повітряного басейну Луцька розраховуємо індекс забруднення атмосфери окремими речовинами, а також комплексний індекс забруднення атмосфери.

Загальний індекс забруднення атмосферного повітря у м. Луцьку у 2019 р. за вмістом п'яти речовин із найвищою концентрацією (формальдегідом, діоксидом азоту, фенолом, оксидом азоту та пилом) становить 7,6, що відповідає стану атмосфери «забруднена». Відповідно до розрахунків комплексного індексу забруднення (КІЗА) повітря адміністративного центру області також належить до забрудненого та складає 8. Основна частка викидів забруднюючих речовин припадає на автомобільний транспорт та складає 90-95 % усіх викидів.

Таблиця 3.1

Індекс забруднення атмосферного повітря окремими речовинами у м. Луцьк

Домішки	2015 р.	2016 р.	2017 р	2018 р.	2019 р
Пил	0,67	0,67	0,67	0,67	0,67
Діоксид сірки	0,04	0,04	0,04	0,04	0,04
Оксид вуглецю	0,33	0,33	0,33	0,33	0,33
Діоксид азоту	2,28	2,28	2,28	2,07	1,87
Оксид азоту	0,50	0,66	0,66	1,00	0,66
Фенол	1,45	1,94	1,94	2,46	1,94
Формальдегід	2,46	3,00	3,58	4,17	2,46
ІЗА загальний	7,36	8,55	9,13	10,37	7,60
КІЗА	7,73	8,92	9,5	10,74	7,97

Найбільш забрудненими територіями є великі транспортні розв'язки, роз'їзд площа Злуки - Старий ринок - вулиця Паркова, роз'їзд проспект Відродження - вулиця Рівненська, роз'їзд вул. Шевченка - вул. Ковельська - Володимирська, а також центральні вулиці міста (пр. Волі, вул. Винниченка, пр. Перемоги, вул. Б. Хмельницького тощо).

Найбільша кількість забруднюючих речовин викидається стаціонарними джерелами південно-східного промислового району міста. Оскільки переважаючими вітрами протягом року є північно-західні та північний, то такі викиди разом із повітряними масами розсіюються за межами міста. Однак, залежно від баричного поля протягом року відбувається зміна напрямку вітру.

У розрізі окремих районів міста диференціацію рівня забруднення простежити досить складно, оскільки на поширення домішок у повітрі впливає низка чинників, які варіюються протягом різних інтервалів часу: доби, місяця року. Так, протягом періоду переробки цукрових буряків на Гнідавському цукровому заводі вміст забруднюючих речовин у повітрі сходу міста підвищується. Окрім того, вміст домішок у повітрі окремого району міста може підвищуватись унаслідок разового локального впливу: проведення ремонтно-дорожніх робіт, будівництва будинків тощо.

Інтерпретовані вихідні дані повною мірою не характеризують дійсного стану забруднення повітряного басейну міста. В зв'язку з тим що за останні роки відбувається спад виробництва, повна або часткова його зупинка, має місце зменшення валових викидів по всіх джерелах викиду.

За останні роки спостерігається зростання внеску автотранспорту в загальне забруднення території за рахунок збільшення кількості приватних автомобілів, автостоянок, станцій техобслуговування тощо.

Потужні джерела викидів які негативно впливають на стан повітряного середовища, в районі розміщення проектного об'єкта відсутні.

Екологічний стан поверхневих водних об'єктів і якість води в них є вирішальними чинниками санітарного та епідеміологічного благополуччя населення. Більшість басейнів рік згідно з гігієнічною класифікацією водних об'єктів за ступенем забруднення можна віднести до забруднених та дуже забруднених. Внаслідок недостатнього фінансування будівництво і реконструкція більшості об'єктів каналізування та водопостачання, запланованих державними і регіональними програмами охорони водних ресурсів практично не проводиться. Моніторинг якості води поверхневих водойм свідчить про те, що незважаючи на значний спад промислового виробництва за останні роки та зменшення у зв'язку з цим скиду у водойми стічних вод має місце тенденція до погіршення екологічного стану водойм I-ої та II-ої категорій, як за санітарно-хімічним так і за санітарно-мікробіологічним показниками. Сьогодні, через високий рівень техногенного навантаження на водойми, практично всі водойми за рівнем забруднення наблизились до III класу, а стан очисних споруд та технології водопідготовки фактично не змінились.

Якість води погіршується через затоплення та підтоплення територій, передбачається зростання такої загрози для окремих долинних ділянок в разі підвищення температури води уміцевих водоймах на $+0,7^{\circ}$ $+1,5^{\circ}$ C, в результаті чого можливе послідовне погіршення якості води через зниження концентрації розчиненого кисню, ослаблення водообміну та евтрофікацію водних об'єктів.

Найбільшою водною артерією, території проектової діяльності, є р. Стир, що протікає через центральну частину району з півдня на північ. Основні притоки: праві – р. Конопелька, р. Сапалаївка, ліві – р. Черногузка, р. Жидувка, р. Омеляник, р. Зміїнець. Загальна площа водних об'єктів на території міста Луцьк близько 105 га. За морфологічними особливостями своїх русел та будові

					Стратегічна екологічна оцінка	Арк.
						23
Змн.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата		

долин річки досить різноманітні. В межах Волинської лесової височини долини рік порівняно неширокі і значно врізані в лесовий покрив височини. Русла звивисті, малорозгалужені, швидкість течії – 0,1– 0,5 м/с , на перекатах – 0,7– 0,9 м/с. Нахили русел в верхів'ях ,в середньому – 0,0008. Заплави, як правило, заболочені. За хімічним складом річкові води характеризуються невисокою мінералізацією :300–400 мг/дм³ – в межінь та 200–300 мг.екв/дм³ – в повінь, жорсткість відповідно змінюється від 5–6,5 до 3–4 мг.екв/ дм³ . Води переважно гідрокарбонатні кальцієві, рідше гідрокарбонатні натрієві або гідрокарбонатні магнієві.

Річка Стир - права притока Прип'яті, бере початок на Волинській височині недалеко від села Пониква Бродівського району Львівської області. Стир протікає Львівською, Волинською і Рівненською областями (територія Волинської височини та Поліської низовини), після чого перетинає межу з Брестською областю Білорусі, де двома рукавами впадає у Прип'ять (басейн Дніпра).

Довжина річки - 494 км, з них 70 км на території Білорусі, площа водозбірної басейну - 13 100 км², з них 493 км² на території Білорусі. Протяжність Стиру на території: Волинської області - 175 км; Луцького району Волинської області - 38 км; м. Луцька - близько 11,2 км (табл. 1).

Згідно класифікації річок за площею водозбору за Водним кодексом України 1995 р. (малі річки - до 2 тис. км²; середні - 2-50 тис. км²; великі - понад 50 тис. км²) Стир належить до середніх річок.

В той же час, Водна рамкова директива Європейського Союзу (ВРД 2000/60/ЄС), положення якої наразі імплементуються у водогосподарську практику в Україні у зв'язку з підписанням Угоди про асоціацію між Україною та ЄС у 2014 р., має зовсім іншу типологію річок за площею водозбору: малі - 10-100 км²; середні - 100-1000 км²; великі - 1,0-10 тис. км²; дуже великі річки - понад 10 тис. км². Таким чином, за європейськими критеріями згідно ВРД ЄС р. Стир належить до дуже великих річок.

Хімічний склад води р. Стир гідрокарбонатно-кальцієвий з мінералізацією, що змінюється за сезонами: від 371,0 мг/дм³ під час весняної повені - до 502, 6 мг/дм³ у зимову межень. Вміст біогенних речовин у річковій воді знаходиться у межах зонального фону. В цілому, такий природний хімічний склад води р. Стир вказує на можливість її використання (якщо виникне потреба) як джерела господарсько-питного водопостачання за умови контролю вмісту специфічних забруднювальних речовин. Але наразі вода р. Стир у господарсько-питному водопостачанні Луцька не задіяна, оскільки для цього використовуються підземні води.

У гідрогеологічному відношенні територія м. Луцьк знаходиться в межах Волино–Подільського артезіанського басейну. Кліматичні умови території характеризуються значною кількістю атмосферних опадів, помірними температурами і підвищеною вологістю повітря, що в умовах хорошої проникності покривних відкладів зумовлює постійні поповнення запасів підземних вод, формуючи зони активного водообміну на значну глибину (до

					Стратегічна екологічна оцінка	Арк.
						24
Змн.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата		

400 - 500 м). Відсутність витриманих у плані і в розрізі водотривких горизонтів обумовлює тісний гідравлічний зв'язок між водоносними.

Для організації крупномасштабного централізованого водопостачання найбільшу цінність представляє верхньо-крейдовий водоносний горизонт. Цьому сприяють: повсюдна поширеність, значна потужність (у середньому до 45 м), висока водовіддача водовміщуючих порід, сприятливість умов відновлення експлуатаційних запасів, висока якість питної води. За розрахунками та на основі досвіду експлуатації експлуатаційний модуль для Луцького родовища становить 8 тис. м /добу на 1 погонний км долини р. Стир.

Забір води для забезпечення потреб м. Луцька здійснюється річковим водозабором і двома водозаборами підземних вод Луцького родовища: Дубнівським і Омелянівським. Дубнівський є груповим водозабором. В межах нього виділяється: власне, Дубнівський, Ново-Дубнівський, Східний і Південно-Східний водозабори. Підготовка до експлуатації Гнідавського водозабору завершена ще в 1996 році, але він не експлуатується у зв'язку з недостатністю для водопостачання міста Дубнівського й Омелянівського водозаборів. Ще одна ділянка Дубнівського водозабору – Вербаїво– Лучицька не експлуатується у зв'язку з підвищеним вмістом аміаку (6 мг/л при ГДК 2 мг/л). Усього на експлуатованих водозаборах налічується 47 свердловин.

Зони санітарної охорони це території з особливим режимом, які виключають можливість забруднення та погіршення якості природних вод. Такі зони влаштовують навколо усіх водозаборів, які експлуатують поверхневі або підземні води для господарсько-питного водопостачання.

Проект зон санітарної охорони складає невід'ємну частину кожного проекту водопостачання, без якої він не може бути затверджений. Проект повинен вміщувати установлені межі зон санітарної охорони і перелік заходів з санітарного оздоровлення їх територій.

Порядок визначення розмірів і меж водоохоронних зон та режим ведення господарської діяльності в них встановлений ст. 87 Водного кодексу України та постановою Кабінету Міністрів України від 8 травня 1996 р. Постановою Кабінету Міністрів України від 18 грудня 1998 р. N 2024 затверджений «Правовий режим зон санітарної охорони водних об'єктів».

Зона санітарної охорони поверхневого джерела водопостачання являє собою територію, яка охоплює водоймище для використання і частково басейн його живлення. На цій території встановлюється режим, який гарантує надійний захист джерела водопостачання від забруднення та забезпечує необхідні санітарні якості води. Така зона санітарної охорони складається із трьох поясів.

У межах першого поясу зони санітарної охорони джерел питної води та об'єктів централізованого питного водопостачання господарська та інша діяльність обмежується. У межах другого поясу зони санітарної охорони забороняється:

- розміщення складів пально-мастильних матеріалів, пестицидів та мінеральних добрив, накопичувачів промислових стічних вод, нафтопроводів

					Стратегічна екологічна оцінка	Арк.
Змн.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата		25

та продуктопроводів, шламосховищ та інших об'єктів підвищеної небезпеки, що створюють небезпеку хімічного забруднення вод;

- використання хімічних речовин без дозволу державної санітарно-епідеміологічної служби;

- розміщення кладовищ, скотомогильників, полів асенізації та фільтрації, зрошувальних систем, споруд підземної фільтрації, гноєсховищ, силосних траншей, тваринницьких і птахівничих підприємств та інших сільськогосподарських об'єктів, що створюють загрозу мікробного забруднення води, а також розміщення полігонів твердих відходів, біологічних та мулових ставків;

- зберігання і застосування пестицидів та мінеральних добрив;

- розорювання земель (крім ділянок для залуження і залісення), а також заняття садівництвом та городництвом;

- осушення та використання перезволожених і заболочених земель у заплавах річок;

- заготівля деревини в порядку рубок лісу головного користування;

- видобування з водного об'єкта піску та проведення інших днопоглиблювальних робіт, не пов'язаних з будівництвом та експлуатацією водопровідних споруд;

- влаштування літніх таборів для худоби та випасання її ближче ніж за 300 метрів від берега водного об'єкта;

- закачування відпрацьованих (зворотних) вод у підземні горизонти, підземне складування твердих відходів та розробка надр землі;

- забруднення територій сміттям, гноєм, відходами промислового виробництва та іншими відходами.

У межах третього поясу зони санітарної охорони забороняється:

- закачування відпрацьованих (зворотних) вод у підземні горизонти з метою їх захоронення, підземне складування твердих відходів і розробка надр, що можуть призвести до забруднення водоносного горизонту;

- розміщення складів пально-мастильних матеріалів, а також складів пестицидів і мінеральних добрив, накопичувачів промислових стічних вод, нафтопроводів та продуктопроводів, що створюють небезпеку хімічного забруднення підземних вод;

- відведення у водні об'єкти стічних вод, що не відповідають санітарним правилам і нормам.

Система санітарного очищення міста - планово-регулярна, здійснюється за допомогою контейнерів. Частина сектору індивідуальної забудови обслуговуються за планово -подвірною (побудинковою та груповою) системою. Вивезення ТПВ здійснюється по графіках, що затверджені у терміни, що визначені санітарними нормами. На території південної промзони (вул. Електроапаратна) існує сміттеперевантажувальна станція потужністю біля 120,0 тис. м³/рік, яка займає площу 1,6 га.

					Стратегічна екологічна оцінка	Арк.
						26
Змн.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата		

Рідкі побутові відходи вивозяться асенізаційним транспортом та скидаються на зливні станції КОС, на КНС№1 та у місця визначені міськводоканалом, а потім знешкоджуються на очисних спорудах промпобутової каналізації.

Для санітарного очищення використовуються 71 одиниць техніки, у тому числі 26 сміттевозів, 4 асенізаційні машини. Спецавтотранспорт на 60 % фізично зношений і потребує заміни. Крім того, на балансі ЖЕКів знаходиться близько 16 одиниць транспорту для прибирання сміття, також 15 асенізаційних машин, що належать до приватної власності і використовуються по заявочній схемі.

Згідно до норм ДБН Б.2.2-12:2018, розрахунковий об'єм накопичення твердих побутових відходів та сміття на розрахунковий період генплану складе 70,18 тис. т/рік (чисельність місцевого населення 220,0 тис. чол, норма накопичення ТІ ІВ 290 кг/рік, сміття та невраховані 10%). Необхідна площа полігону до кінця розрахункового періоду генплану з розрахунку 0,02 га на 1,0 тис. т відходів і терміну експлуатації 20 років - 28,0 га, санітарно-захисна зона 500 м.

Для поліпшення екологічного стану міста та зважаючи на складність розташування нових ділянок, придатних для складування твердих побутових відходів, пропонується будівництво підприємства промислової переробки відходів продуктивністю 70,0 тис. т/рік (для потреб міста). Санітарно-захисна зона 500 м. Потрібна площа 3,50 га. Розміщення підприємства пропонується на території існуючого полігону ТПВ. Прийняття остаточного рішення є пріоритетом органів міської влади.

Для забезпечення виконання "Програми поводження з твердими побутовими відходами" (Постанова КМУ від 4.04.2004 р. № 265), передбачається організація роздільного збору ТПВ із наступним використанням і утилізацією. За умови організації роздільного збору об'єм вивозу твердих побутових відходів можна зменшити на 30-50%.

Рідкі відходи передбачається знешкоджувати на очисних спорудах промпобутової каналізації. На розрахунковий період передбачається повне охоплення житлового фонду системою каналізації, тому об'єм рідких відходів має поступово зменшуватися.

Розрахункова кількість машин для санітарного очищення: 44 сміттевози, 110 прибиральних та інших машин і механізмів. Приведені показники підлягають уточненню при розробці спеціалізованої схеми санітарного очищення.

Основні заходи щодо вдосконалення та розвитку системи санітарного очищення:

-забезпечення повного збору та своєчасного знешкодження всіх видів відходів;

-впровадження системи роздільного збору, сортування, утилізації, подрібнення, польового компостування відходів зеленого господарства та інших заходів з метою зменшення об'ємів вивозу і захоронення відходів;

					Стратегічна екологічна оцінка	Арк.
						27
Змн.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата		

-будівництво підприємства промислової переробки твердих побутових відходів;

-рекультивация існуючого полігону;

-модернізація спецавтотранспорту та іншої техніки для санітарного очищення;

-впровадження технологій переробки окремих компонентів ТПШ в товарну продукцію.

Невідкладні заходи щодо покращання роботи системи санітарного очищення міста:

-придбання нових контейнерів для роздільного збору ТПВ (100 одиниць щорічно);

-розробка проекту сміттепереробного підприємства;

-облаштування ями Беккері та придбання мінікомплексу спалювання біологічних залишків;

-придбання спецавтотранспорту та іншої техніки для санітарного очищення;

-розробка технічної документації рекультивации полігону ТІ ІВ;

-обладнання ділянок з твердим покриттям для контейнерів та сітчаною огорожею;

-придбання контейнерів для роздільного збору ТПВ;

-облаштування майданчика для мийки автотранспорту на полігоні ТПВ;

-забезпечення планово-регулярною санітарною очисткою всіх районів міста;

-розробка спеціалізованої схеми санітарного очищення міста (після затвердження генерального плану) з уточненням першочергових та перспективних заходів, спрямованих на створення промислового виробництва із сортування ТПВ, поліпшення екологічного та санітарного стану міста, утилізації вторинної сировини, її переробки та одержання продукції, скорочення площі полігону ТПВ, зменшення транспортних витрат тощо.

Земельна ділянка полігону ТПВ, що підлягає рекультивации загальною площею 8,89 га розташована на території Княгининівської ОТГ, за межами населених пунктів, Луцького району на відстані 8 км від м. Луцьк.

Найближчі населені пункти: селище Брище (1,0 км на схід).

Земельна ділянка межує:

з півночі, заходу та сходу - землі дослідного господарства «Рокині»,

з півдня - ділянка складування ТПВ, що експлуатується.

До території полігону прокладено автопід'їзд з твердим покриттям.

Відмітки поверхні полігону складають від 86,63 до 104,50 м.

					Стратегічна екологічна оцінка	Арк.
						28
Змн.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата		

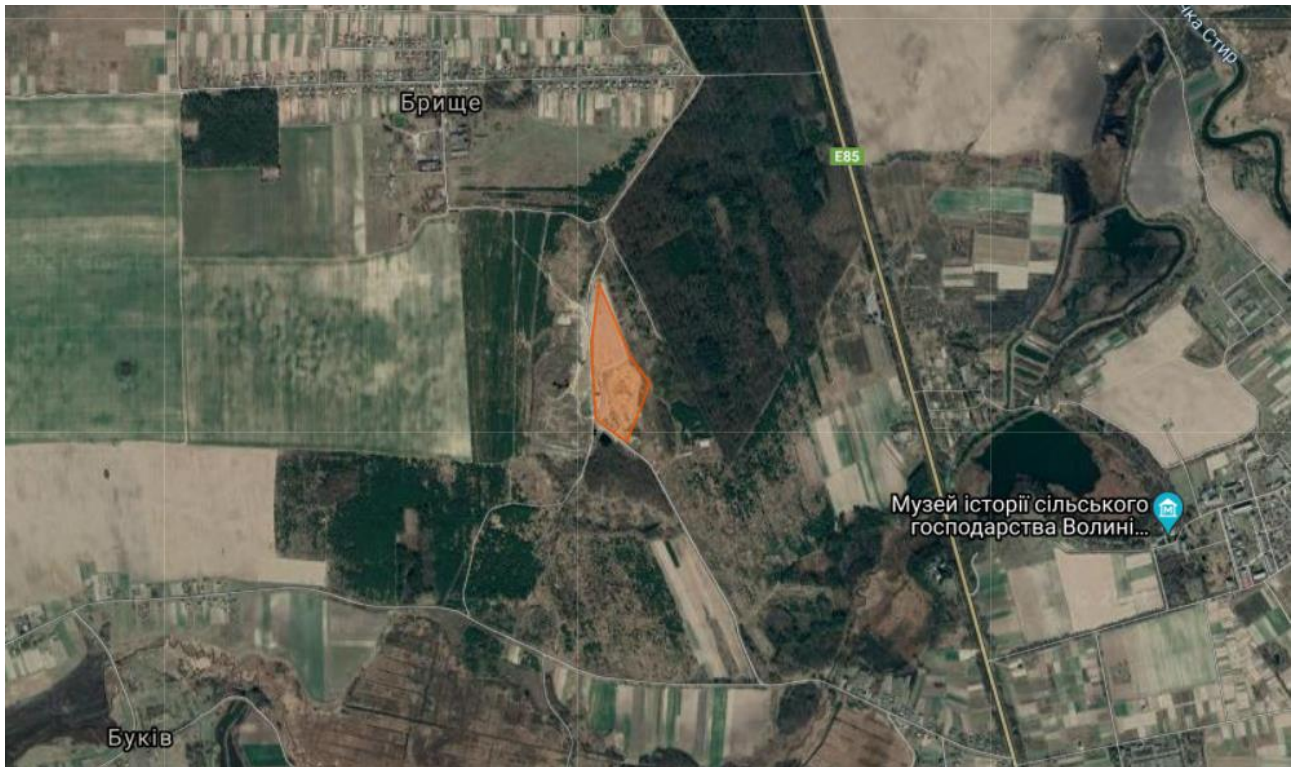

Рис. 3.2. Місцезорозташування існуючого полігону ТПВ
(Джерело: Сервіс Google Maps)

Аналіз відомостей про стан навколишнього природного середовища.

Стан довкілля м. Луцьк зумовлюється впливом промислових підприємств, впливом об'єктів муніципальної інфраструктури населених пунктів та методами ведення сільського та лісового господарства. Серед екологічних проблем міста, які підлягають вирішенню в перспективі, слід виділити:

- забруднення поверхневих вод внаслідок скидання неочищених або недостатньо очищених стоків, що пов'язано з відсутністю очисних споруд, фізичним і моральним зносом водопровідно-каналізаційних систем, недостатнім фінансуванням їх утримання, ремонту і реконструкції;

- недостатні обсяги утилізації відходів, відсутність обладнаних належним чином полігонів для захоронення відходів і, як наслідок, забруднення території (земель, лісів, водоохоронних зон водних об'єктів) промисловими та побутовими відходами;

- виснажливе використання біоресурсів та зменшення біорізноманіття, оскільки мала площа територій є віднесеними до природно-заповідного фонду, що в свою чергу не забезпечує достатньої охорони та збереження цінних природних комплексів та видів які є вразливі, рідкісні чи зникаючі;

- забруднення повітряного середовища та земель внаслідок діяльності промисловості.

Охорона здоров'я

Стан здоров'я населення можна вважати важливим інтегральним показником медико- демографічного й соціально-економічного благополуччя держави в цілому, а також її окремих регіонів. Неприятливі умови життя значної частини населення призвели до зростання рівня захворюваності та

					Стратегічна екологічна оцінка	Арк.
						29
Змн.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата		

смертності, підвищення рівня інвалідності. За показниками стану здоров'я й середньої тривалості життя регіони України суттєво відстають від економічно розвинених країн Європи та світу.

Здоров'я населення - це не лише медична проблема, а й соціальна, що віддзеркалює соціально-економічний стан країни, культурно-освітній рівень і рівень благополуччя населення, ступінь розвитку системи охорони здоров'я. Вона тісно пов'язана з економічним розвитком регіону, оскільки він досягається за допомогою застосування людського потенціалу. Одним з основних факторів економічного зростання повинен бути здоровий людський потенціал.

Рівень захворюваності населення Волинської області залежить від багатьох чинників і зумовлений, насамперед, економічними та соціальними умовами, екологічною ситуацією й рівнем медичної допомоги в місцях проживання. На стан здоров'я окремих індивідуумів суттєво впливають куріння, наркоманія, зловживання алкоголем, стреси, спадковість, якість харчування та житлові умови. Аналіз відомостей про закономірності формування й причини виникнення основних класів захворювань уможливорює розроблення ефективних рекомендацій щодо пом'якшення впливу зовнішніх чинників на організм людини, оптимізацію медико-демографічної ситуації в регіоні та прогнозування зміни стану здоров'я населення у зв'язку з динамікою відповідних параметрів.

На нашу думку, під час аналізу захворюваності населення потрібно розглядати поняття «первинна захворюваність» і «поширеність хвороби» («загальна захворюваність»).

Первинна захворюваність - рівень уперше зареєстрованих захворювань за календарний рік на певній території; при цьому враховують усі гострі та вперше встановлені протягом року хронічні захворювання.

Поширеність хвороби (загальна захворюваність) - рівень усіх зареєстрованих захворювань за Календарний рік на певній території: гострих і хронічних, зареєстрованих при першому звертанні в поточному році, а також виявлених як у поточному році, так і в попередні.

Аналіз показників первинної захворюваності та поширеності хвороби серед населення Волинської області (рис. 10.1) свідчить про те, що останніми роками спостерігали стійку тенденцію | до їх зниження. Починаючи з 2011 р., відбувається постійне зменшення показників як первинної (захворюваності, так і поширеності хвороби. Так за останні роки рівень первинної захворюваності населення Волинської області знизився на 9,8 %, а поширеності хвороби - на 4,5 %.

За даними соціально-медичних досліджень, у регіоні існують глибокі відмінності щодо (захворюваності серед міського та сільського населення, що пов'язано із соціальною розшарованістю й нерівномірним доступом населення до медичних закладів. Отже, маємо аргументований фактор Напливу на функціонування регіональної системи охорони здоров'я та особливості її територіальної організації.

					Стратегічна екологічна оцінка	Арк.
						30
Змн.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата		

Найвищі рівні первинної захворюваності у 2015 р. зареєстровано в Луцькому (67 723), Любомльському (63 457), Камінь-Каширському (61 520), Ратнівському (61 420) та Горохівському (61 243) районах. Найнижчі рівні первинної захворюваності у 2015 р. - серед населення Старовижівського (38 508) і Володимир-Волинського (39 467) районів.

Найвищі рівні поширеності хвороби, за підсумками 2015 р., простежено в Горохівському (196 892), Луцькому (195 825) та Любомльському (190 935) районах, а найнижчі - серед населення Старовижівського (121 769), Турійського (146 478) і Володимир-Волинського (147 357) районів.

Структуру первинної захворюваності населення Волинської області традиційно формують хвороби органів дихання (43,4 %), системи кровообігу (8,7 %), сечостатевої системи (7,9 %), органів травлення (7,7 %), кістково-м'язової системи й сполучної тканини (7,4 %), шкіри та підшкірної клітковини (6,1 %), ока й придаткового апарату (5,3 %) та ін.

На зниження загального показника первинної захворюваності за останні п'ять років суттєво впливали зниження показників за такими класами хвороби: хвороби крові (15,4 %), травми, отруєння й деякі інші наслідки дії зовнішніх чинників (13,9 %), хвороби системи кровообігу (12,3 %), органів травлення (7,4 %), кістково-м'язової системи та сполучної тканини (6,5 %), органів дихання (5,2 %). Незважаючи на загальне зниження показників первинної захворюваності серед населення Волинської області за основними класами хвороби у динаміці за останні п'ять років, значно зросла частка хвороби нервової системи (17,7 %), новоутворень (12,2 %) й ендокринної системи (8,7 %).

Структуру поширеності хвороби відображено на рис. 10.3. Її формують хвороби системи кровообігу (29,9 %), органів дихання (19,9 %), травлення (7,3 %), хвороби кістково-м'язової системи та сполучної тканини (6,4 %), хвороби ендокринної системи (5,7 %), хвороби сечостатевої системи (5,4%) й ін.

Показники поширеності хвороби серед населення Волинської області за основними їх класами у динаміці за останні п'ять років мають різноспрямовані тенденції. Так вагомо зросла поширеність хвороби ендокринної системи (на 9,7 %) та новоутворень (на 6,5 %). Натомість зафіксовано зниження показників поширеності хвороби за такими класами хвороби: хвороби крові (10,3 %), органів дихання (5,8 %), кістково-м'язової системи (4,9 %), системи кровообігу (3,7 %), хвороби сечостатевої системи (2 %).

Потрібно зазначити, що вищенаведені структури первинної захворюваності й поширеності хвороби подібні для всіх адміністративних районів області. На незначні розбіжності в рівнях первинної захворюваності та поширеності хвороби населення окремих районів регіону впливають статеві вікова структура населення, повнота реєстрації захворювань і поєднання впливу різних факторів навколишнього середовища.

Найвищі показники первинної захворюваності та поширеності притаманні хворобам органів дихання й системи кровообігу, на які припадає близько 50 % випадків захворювань. Ці захворювання на сучасному етапі розвитку

					Стратегічна екологічна оцінка	Арк.
						31
Змн.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата		

суспільства вважаються техногенно зумовленими.

Високий рівень захворюваності системи кровообігу пов'язаний із забрудненням атмосферного повітря та води хімічними речовинами, чадним газом, оксидами азоту, хлоридами, нітратами й важкими металами: кадмієм, хромом, ванадієм, кобальтом, залізом. Хвороби органів дихання належать до найпоширеніших екозалежних захворювань. На захворюваність органів дихання особливо впливає забруднення атмосферного повітря оксидами вуглецю, сірки, азоту та пилом. Негативну роль також відіграють важкі метали (манган, нікель, кобальт, хром, свинець), які містяться в атмосферному повітрі й питній воді. У структурі захворюваності хвороби органів дихання провідне місце займають пневмонії.

Значний відсоток у структурі первинної захворюваності та поширеності хвороби припадає на хвороби органів травлення. На їх поширення, крім указаних вище чинників, впливає ендемічність території за мікроелементами, а також забруднення продуктів харчування отрутохімікатами, нітратами й нітритами, важкими металами. Незадовільний стан довкілля також призводить до наростання екологічно детермінованої патології та поширення хвороби ендокринної системи.

Економічна нестабільність у регіоні призводить до посилення соціального страху в суспільстві, що викликає розлад психічного здоров'я значної частки населення й поширення випадків психічних захворювань. При цьому міське населення має вищі показники аналогічних захворювань, порівняно із сільським. Особливо гостра проблема алкоголізму та наркоманії, яка внаслідок своєї поширеності й небезпеки для суспільства має не лише медичний, а й соціальний характер. Алкоголічна патологія протягом останніх п'яти років, хоча й зменшилася на 30 %, але щороку серед населення Волинської області з'являється щонайменше тисяча хворих з алкогольною та наркотичною залежністю.

Серйозною проблемою для регіону, як і для країни в цілому, є туберкульоз. Волинська область належить до регіонів України з найнижчими показниками первинної захворюваності на туберкульоз. Проте показник його поширеності серед населення Волинської області у 2015 р. значно перевищував загальнодержавний.

Протягом останніх років у регіоні спостерігали тенденцію зниження рівня захворюваності на туберкульоз (за останні 10 років зниження на 15,2%). У 2015 р. захворюваність на всі форми активного туберкульозу в області становила 51,3 на 100 тис. населення, що набагато нижче, ніж загалом по Україні (72,3 на 100 тис. населення). Найвищі показники захворюваності в регіоні зафіксовано в Ківерцівському (81,9 на 100 тис. населення) та Ковельському (80,8) районах. Також близькі до загальнодержавного рівня показники захворюваності спостерігали в Турійському районі (71,8 на 100 тис. населення). У всіх інших районах області рівень захворюваності значно нижчий, ніж по Україні загалом.

Значно погіршує ситуацію щодо захворюваності на туберкульоз у регіоні епідемія ВІЛ- інфекції/СНІДу. У Волинській області відзначаємо найгіршу

					Стратегічна екологічна оцінка	Арк.
						32
Змн.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата		

ситуацію щодо поширеності цієї недуги серед західних регіонів країни.

Рівень поширення ВІЛ-інфекції серед населення Волині становить 150 осіб на 100 тис. населення. За цим показником область займає 15 місце в Україні. Найбільше ВІЛ-інфікованих волинян у 2012 р. виявлено в Луцькому та Іваничівському районах (по 23 % від загальної кількості). Водночас зростає кількість ВІЛ-інфікованих жителів у Володимир-Волинському, Любомльському, Шацькому, Ківерцівському й Рожищенському районах.

Найвищі показники захворюваності на СНІД зафіксовано у Володимир-Волинському (45 на 100 тис. осіб) й Іваничівському (41,7) районах, що майже втричі вище за регіональний рівень (14 на 100 тис. населення). Також високі показники захворюваності властиві для Луцького (15,8 на 100 тис. населення), Любомльського (15,1) та Ківерцівського (14,2) районів (рис. 10.6).

У статеві-віковій структурі нових випадків ВІЛ-інфекції / СНІДу переважають особи віком 25-49 років, частка яких поступово зростає та у 2015 р. становила 67,6%, і чоловіки (2015 р. - 54,3 %), хоча їх питома вага має тенденцію до зменшення (2011р.-56,4 %).

Особливо непокоїть тенденція до ураження вірусом набутого імунodefіциту молоді з благополучних сімей, більшість із яких інфікувалися статевим способом. Про це свідчать статистичні показники Волинського центру профілактики й боротьби зі СНІДом: у 2005 р. частка тих, хто інфікувався таким чином становила 31,2 %, тоді як у 2015 - 65 %.

Структуру причин передчасної смертності населення регіону відображено на рис. 10.7. Основні причини передчасної смертності населення Волинської області — це хвороби системи кровообігу (66,4%), новоутворення (12%), зовнішні причини смерті (6,5%), хвороби органів дихання (5,5 %), хвороби органів травлення (4,1 %).

Потрібно зазначити, що 2/3 причин передчасної смертності населення Волинської області припадає на хвороби системи кровообігу. Найвищий рівень смертності зафіксовано через ішемічну хворобу серця, від якої частіше помирають жінки (62,3 %). Інша вагома група хвороби системи кровообігу - це цереброваскулярні захворювання.

Висока частка передчасної смертності населення й через новоутворення. Найбільше серед померлих від новоутворень (33 %) особи, котрі мали злоякісні новоутворення органів травлення, на другому місці (19 %) - органів дихання та грудної клітки, на третьому (11 %) - жіночих статевих органів.

Прогнозні зміни стану здоров'я населення, якщо ДПТ не буде затверджено. Прогноз здійснено з урахуванням вищевказаних ймовірних змін стану довкілля. Прогнозується ймовірне зміна якісного та кількісного складу забруднення атмосферного повітря, в першу чергу внаслідок шкідливих викидів від автомобілів та об'єктів промисловості. Забруднення атмосферного повітря, особливо селітебних територій, становить серйозну небезпеку здоров'ю людей. Загалом при зростанні хімічного забруднення атмосфери речовинами з вихлопними газами двигунів прогнозується збільшення кількості захворювань і

					Стратегічна екологічна оцінка	Арк.
						33
Змн.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата		

тяжкості перебігу таких хвороб як інсульт, хвороби серця і рак легенів, а також гострих і хронічних респіраторних захворювань, включаючи астму тощо.

У місті домінуючими джерелами шуму та вібрації є промислові підприємства, міський транспорт. Рівень звуку, який проникає у житлові приміщення не повинен перевищувати 30 дБ – у нічний час і 40 дБ – у денний час. Високий рівень шуму створюють транспортні потоки на магістральних вулицях, що значно порушує умови проживання населення, впливає збудливо на центральну нервову і серцево-судинну системи, викликає напруження захисно-адаптаційних механізмів в організмі людини, зумовлює розвиток атеросклерозу тощо.

Характеристики поточного стану довкілля та здоров'я населення на основі адміністративних даних, статистичної інформації та результатів досліджень (наявні і доступні дані моніторингу довкілля і здоров'я населення), котрі проводились на території, яка досліджується. Зважаючи на фактичну відсутність статистичних та інших даних, що стосуються стану довкілля та здоров'я населення на локальному рівні (у розрізі сіл, малих населених пунктів) показники які були представлені у Звіті ґрунтуються на показниках для Луцької МТГ, адміністративними одиницями якої є населені пункти, що знаходяться в околицях території опрацювання ДПТ. Спеціалізовані лабораторні дослідження безпосередньо на території проектного полігону ТПВ проводитимуться у ході проведення оцінки впливу на довкілля, адже така планована діяльність належить до першої категорія видів планованої діяльності та об'єктів, які можуть мати значний вплив на довкілля та підлягають оцінці впливу на довкілля, ч.8 ст.3 Закону України «Про оцінку впливу на довкілля» №2059-VIII від 23 травня 2017 року – операції у сфері поводження з побутовими та іншими відходами (оброблення, перероблення, утилізація, видалення, знешкодження і захоронення) обсягом 100 тонн на добу або більше.

Головні, в екологічному відношенні ділянки, що потенційно зазнають впливу від рішень генерального плану території.

Територія, що опрацьовується детальним планом розташована в північній частині Луцької міської територіальної громади, орієнтовно за 11 км (по автомобільних дорогах) від обласного центру м. Луцьк.

Площа опрацювання – 86,0893 га. На території проектування розташовані три ділянки, які перебувають у комунальній власності (площею 8,6897 га, 8,8915 га та 5 га), дванадцять ділянок приватної власності (загальною площею 29,3185 га) та території яка на даний час не перебуває у власності.

Через територію проектування проходить межа між Рокинівською селищною радою та Княгининівською сільською радою. Також частково територія проектування потрапляє в межі с. Сирники (площа – 25,5320 га).

Три ділянки, що перебувають у комунальній власності передбачені для обслуговування полігону твердих побутових відходів, який обслуговує м. Луцьк та інші населені пункти Луцького району.

					Стратегічна екологічна оцінка	Арк.
						34
Змн.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата		

4. Екологічні проблеми, у тому числі ризики впливу на здоров'я населення, які стосуються документа державного планування, зокрема щодо території з природоохоронним статусом

Замовником, детального плану території в районі полігону твердих побутових відходів Луцької міської територіальної громади, Волинської області (далі ДПТ), Луцькою міською радою була надана раніше розроблена містобудівна документація для врахування у даному проєкті містобудівної документації. А саме затверджені проєкти регіонального рівня:

- проєкт внесення змін у схему планування території Рокинівської селищної ради, Луцького району, розроблений ТОВ «ПВІ «Волиньагропроєкт» у 2013 році. На аркуші 2 «Схема генерального плану М1:10 000» присутні погодження начальника відділу містобудування та архітектури Луцької райдержадміністрації, заступника начальника Управління Держземагенства земельних ресурсів у Луцькому районі, лінійно-експлуатаційної служби мереж Волинського ЛВУМГ та затвердження селищного голови Рокинівської селищної ради (погоджено та затверджено у 2013 році);

- схема планування території Княгининівської сільської ради (Маяківська сільська рада), Луцького району, розроблена Волинським філіалом «НДІпроектреконструкція» у 2010 році. На аркуші 3 «Проектний план М 1:10 000» присутнє затвердження голови Маяківської сільської ради (Рішення Маяківської сільської ради від 10.09.2010 року № 20/4.13)

Частина проєктованої території площею 25,5320 га, яка потрапляє в межу населеного пункту Сирники є опрацьована у раніше розробленій містобудівній документації, а саме у схемі планування території Княгининівської сільської ради (Маяківська сільська рада), Луцького району. Дані про проєкт генерального плану с. Сирники є відсутні.

Відповідно до раніше розробленої містобудівної документації регіонального рівня в основному територія проєктування передбачена для існуючого полігону ТПВ та влаштування проєктованого заводу по переробці ТПВ (землі комунального призначення), а решта території зайнята порушеними землями, санітарно-захисної зоною від полігону ТПВ та проєктованого заводу по переробці ТПВ, землями резерву сільської ради та землями сільськогосподарського призначення.

Слід зауважити, що комплексний план Луцької міської територіальної громади не розроблявся, тому проєктні рішення даного ДПТ необхідно врахувати при його розробленні.

План існуючого використання території зображено на рис. 4.1.

					Стратегічна екологічна оцінка	Арк.
						35
Змн.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата		

В межах розроблення ДПТ розглядається територія площею 86,0893 га (орієнтовно).

Згідно намірів замовника та проектного рішення даного детального плану території проєктовану ділянку передбачено розділити на 4 ділянки, кожна з функціональним призначенням – територія виробничої забудови. Ділянка №1, площею 24,7266 га формується шляхом об'єднання ділянок з кадастровими номерами №0722855200:03:000:0361, №0722855200:03:000:1012 та додатковими вільними площами. Ділянка №2 - площею 4,9916 га. Ділянка №3, площею 25,5320 га формується на основі існуючої ділянки з кадастровим номером №0722883700:07:001:6163 та вільної території, яка є в межах с. Сирники. Ділянка №4, площею 30,8391 га формується шляхом об'єднання дванадцяти існуючих ділянок сільськогосподарського призначення.

Усі ділянки складають єдиний комплекс із зберігання та сортування ТПВ. Існуючі полігони передбачено до рекультивації, тому для запобігання смітєвої кризи передбачено освоєння нових майданчиків поруч з влаштуванням майданчика поводження з фільтратом (очисні споруди). Проектом передбачається збереження існуючої забудови сортувального цеху та господарської зони і інженерних споруд. Максимальна висота існуючих будівель – 15 м, а проєктованих - до 6 м.

В ДПТ передбачені такі функціональні зони:

- територія полігонів, що підлягають рекультивації – 15,7124 га;
- територія для складування твердих побутових відходів (карти) – 42,6736 га;
- зона існуючого сортувального цеху;
- територія існуючої господарської зони;
- інженерні мережі та споруди;
- в'їзна зона;
- проїзди.

Щільність забудови:

- Ділянка №1 – 8,5 %;
- Ділянка №2 – 90 %;
- Ділянка №3 – 60 %;
- Ділянка №4 – 70 %. (рис. 4.2):

					Стратегічна екологічна оцінка	Арк.
						37
Змн.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата		

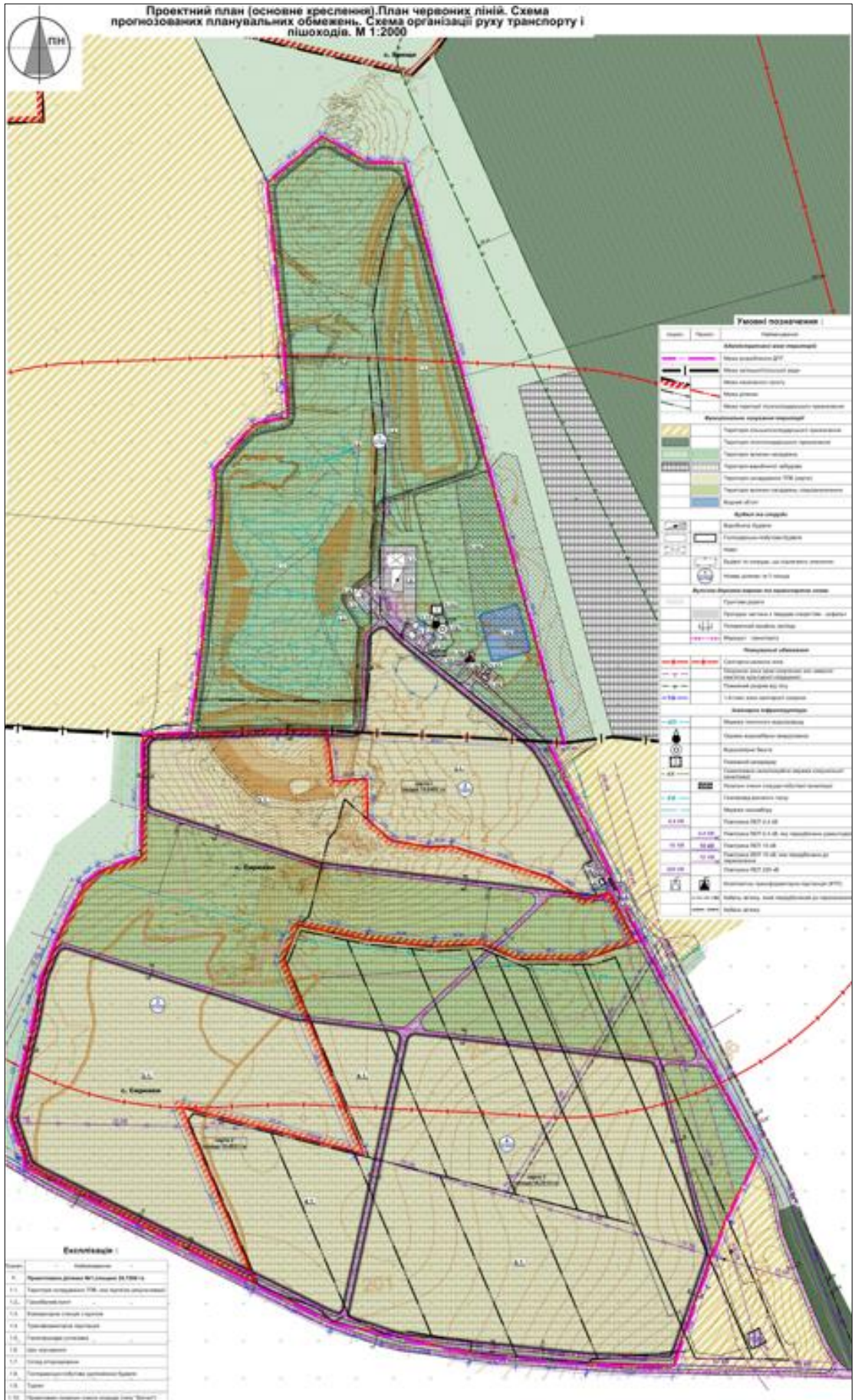

Рис. 4.2. Проектний план території (основне креслення) та планувальні обмеження

Цільове призначення проєктованих земельних ділянок для розташування полігону ТПВ - 11.02 «Для розміщення та експлуатації основних, підсобних і допоміжних будівель та споруд підприємств переробної, машинобудівної та іншої промисловості».

В цілому на території опрацювання ДПТ можна виділити такі види використання території:

- виробнича територія (полігон ТПВ, сортувальний цех та господарська зона);
- озеленена територія (полігон що підлягає рекультивації, зелені зони та спецозеленення в охоронних зонах магістрального газопроводу та ЛЕП);
- територія доріг та під'їздів;

Згідно з проєктом внесення змін у схему планування території Рокинівської селищної ради та схемою планування території Княгининівської сільської ради (Маяківська сільська рада), дана земельна ділянка в основному передбачена для влаштування полігону ТПВ та заводу по переробці ТПВ. Тому проєктне рішення ДПТ не суперечитиме попередньо розробленій містобудівній документації.

На ділянці ДПТ передбачено розташування виробничої зони.

Переважний види використання території: розміщення полігону ТПВ та сортувального цеху.

Супутні види використання території: адміністративні об'єкти, що пов'язані з функціонуванням підприємства; транспортні комунікації, що пов'язані з функціонуванням зони; споруди інженерної інфраструктури, що пов'язані з функціонуванням зони; зелені насадження спеціального призначення.

Допустимі види використання: споруди для постійного та тимчасового зберігання транспортних засобів; споруди інженерної інфраструктури.

Основні принципи планувально-просторової організації території.

Проєктне рішення детального плану території базоване на:

- врахуванні існуючої планувальної структури території;
- врахуванні планувальних обмежень;
- побажаннях органу місцевого самоврядування, визначених у завданні на проєктування та у ході робочих нарад під час роботи над проєктом.

Після вивчення складеної містобудівної ситуації, наявної містобудівної документації, натурних обстежень та фотофіксацій, визначено основні напрямки та містобудівні умови для розміщення полігону ТПВ.

Згідно намірів замовника та проєктного рішення даного детального плану території проєктом сформовано концепцію розташування нового полігону ТПВ потужністю 300 тис. тон/рік та рекультивацію існуючого полігону на проєктованій ділянці площею 86,0907 га.

Основні принципи функціонування об'єкта. Загальний опис.

Чотири проєктовані ділянки формують один комплекс по зберігання та сортуванні ТПВ.

					Стратегічна екологічна оцінка	Арк.
						39
Змн.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата		

На Ділянці №1, площею 24,7266 га, передбачено закрити існуючий полігон та здійснити його рекультивацію. На ділянці розташовані існуючі споруди сортувального цеху та господарсько-побутової зони і інженерні споруди (водозабірна свердловина, водонапірна башта, пожежні резервуари). Проектом ДПТ на ділянці передбачається майданчик поводження з фільтратом з проєктованими спорудами контейнера зворотнього ОСМОСу, резервуару концентрату та резервуару-накопичувача фільтрату і проєкована водойма площею 0,3639 га. Також на ділянці розташовуватиметься частково проєктований полігон ТПВ (карта I).

На Ділянці №2, площею 4,9916 га, запроектовано полігон ТПВ (карта I) та в'їзна група (КПП, вагова, дезбар'єр-мийка коліс та в'їзд-шлангбаум). На ділянці присутні лісові насадження, які передбачено до процедури вилучення з лісового фонду.

На Ділянці №3, площею 25,5320 га, передбачено влаштування майданчиків полігону ТПВ – частково карта I та частково карта II.

На Ділянці №4, площею 30,8391 га, запроектовано полігон ТПВ (частково карта II та карта III).

ДПТ передбачає часткове перенесення ЛЕП 10 кВ та кабелю зв'язку, які проходять по майданчику проєктованого полігону ТПВ.

Загальна проєктована площа для майданчиків полігону ТПВ становить 42,6736 га, що дає можливість захоронення більшої кількості ТПВ. Проте одночасно на полігоні буде захоронено до 300 тис. т/рік. Передбачене поступове освоєння майданчиків полігонів (карта I, карта II та карта III). Кожна із запроектованих карт передбачена на 15-20 років функціонування полігону. Загалом очікуваний термін використання полігону для захоронення ТПВ – орієнтовно 50 років.

Ділянки існуючого полігону передбачені під рекультивацію, загальна площа якої становить - 15,7124 га, орієнтовно. Рекультивація земель після закриття полігона ТПВ проводиться згідно з розробленим проєктом (на наступних стадіях проєктування). Передбачається лісогосподарський напрям рекультивації, який провадиться після завершення стабілізації закритого полігона ТПВ – процесу зміцнення звалищного ґрунту, досягнення ним постійного стійкого стану. Орієнтовний термін стабілізації – 8-10 років. Рекультивація земель після закриття полігона ТПВ провадиться в два етапи: технічний і біологічний. До процесів технічного етапу рекультивації відноситься стабілізація, виположування і терасування, спорудження системи дегазації, створення рекультиваційного багатофункціонального покриття, передача ділянки для проведення біологічного етапу рекультивації. Нормативний кут укосу для посадки лісу – не більше 18°.

У проєкті розглянуто використання твердих побутових відходів, зокрема передбачено використання ТПВ, засноване на сортуванні (існуючий цех сортування) окремо зібраних відходів, складуванні і анаеробному розкладанні органічної складової ТПВ з виробленням електроенергії і теплової енергії (нові ділянки для полігона).

					Стратегічна екологічна оцінка	Арк.
						40
Змн.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата		

Зібрані окремо ТПВ зважуються і приймаються, в залежності від складу, або на полігоні ТПВ (побутове і не відсортоване сміття), або на механічне сортування (ТПВ, які містять значну кількість цінних компонентів вторинної сировини і зібрані окремо в місцях їхнього виникнення).

У ТПВ, які складаються на полігоні, відбувається анаеробне розкладання органічної складової в наслідок якого виділяється полігонний газ, що збирається і переробляється в теплову та електричну енергію.

Після сортування цінні компоненти складаються і вивозяться у вигляді сортованої вторинної сировини, а залишок вивозиться на полігон ТПВ для поховання. Утворений в результаті розкладання органічної складової відходів полігонний газ збирається і переробляється в теплову та електричну енергію.

В проекті передбачено вироблення електричної та теплової енергії з полігонного газу.

Схема вироблення електричної та теплової енергії: збір газу у колекторі - очищення - компресія - спалювання в газопоршневих установках з виробленням електроенергії - утилізація тепла продуктів згоряння в парових котлах-утилізаторах з підтопом з виробленням теплової енергії в перегрітому парі - скидання продуктів згоряння в атмосферу - відпуск перегрітого пара від котлів-утилізаторів на турбіну парову для вироблення електроенергії, на власні потреби комплексу.

Розрахункова потужність проєктованого полігону з прийому ТПВ – 300 тис. тон на рік.

Розрахункова потужність з сортування вторинної сировини 110 тис. тон на рік (існуюча потужність).

Так як існуючий полігон рекультивується, то збільшення працівників не передбачається. На даний час на полігоні та сортувальному цеху працюють 50 осіб.

Технологічні рішення.

На в'їзді на об'єкт розташований контрольно-перепускний пункт. Це будівля, призначена для персоналу, який провадить облік відходів, доставлених транспортними засобами, що в'їжджають і виїжджають з території полігону.

Мийка для коліс і автомобільних шасі (дизбар'єр) буде використовуватися для мийки колісних транспортних засобів та шасі транспортних засобів, що перевозять комунальні відходи на полігон та сортувальний цех. Мийка машин буде виконуватися після розвантаження, під час пересування транспортного засобу в напрямку відправлення, перш ніж покинути район полігону і виїхати на громадські дороги.

У в'їзній частині також розташовуватиметься майданчик для відстою вантажних автомобілів на 5 м/м.

Згідно технології, ТПВ направляються у цех сортування, де знаходиться зона приймання відходів.

В будівлі цеху передбачено дві зони прийому відходів, призначених для тимчасового збирання змішаних твердих побутових відходів (ТПВ) та селективно зібраних відходів (СЗВ).

					Стратегічна екологічна оцінка	Арк.
						41
Змн.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата		

Ввезені відходи будуть вивантажені на підлогу цеху в зоні розвантаження відходів. Потім, за допомогою навантажувача, відходи ТПВ будуть завантажені альтернативно в контейнер розривача мішків, або в контейнер завантажувального каналного конвеєра. Із завантажувального каналного конвеєра, відходи будуть транспортуватися в кабінку попереднього сортування, де будуть розділені, зокрема, на відходи, які можуть перешкоджати або порушувати сортування на установці.

Відділені вручну скло і відходи, призначені для переробки (плівка, картон, метали Fe і nFe) будуть вибірково вивезені до відповідних боксів для зберігання до навісу-складу тюків.

Полігони ТПВ.

Полігон твердих побутових відходів призначений для складування ТПВ з одночасним захистом ґрунтових і поверхневих вод, атмосфери та ґрунту від забруднення при економному використанні відведеної ділянки.

Основною технологічною спорудою полігону є ділянка складування твердих побутових відходів. По периметру полігону передбачена кільцева дорога. Згідно з завданням на проектування, відведена ділянка поділяється на 3 черги будівництва (карта I, карта II та карта III). Розбивка ділянки складування на черги експлуатації виконується з урахуванням рельєфу місцевості та річної кількості складованих відходів.

На ділянці складування передбачено створення котлованів з нормативною глибиною, яка розраховується на наступному етапі проектування. Ґрунт, що виймається при будівництві з котловану, використовують для проміжної та остаточної ізоляції ТПВ.

Для попередження забруднення підземних вод у основі полігона і на бічних укосах, виконується обладнання протифільтраційного екрана. Перед обладнанням протифільтраційного екрану проводиться ущільнення дна основи полігона дорожнім котком при 10-15 проходах по одному сліду до досягнення необхідної щільності.

Насип ТПВ запроектовано з урахуванням улаштування по верху спланованого майданчика, достатнього для розвороту механізмів.

По мірі збільшення висоти насипу полігону передбачаються тимчасові дороги шириною 4,0 м із збірних залізобетонних плит покладених на вирівнюючий шар з піску $h = 0,10$ м.

Виїжджаючи з території складування ТПВ, сміттєвозні машини повинні пройти обробку в контрольно-дезінфікуючій зоні (дезбар'єр - мийка коліс).

Ділянка поводження з фільтратом.

Проектом передбачена очистка фільтрату з використанням технології зворотного осмосу. Система збору фільтрату дозволяє збирати фільтрат зі споруджуваного полігону, що подається від насосної станції фільтрату в резервуар фільтрату.

Резервуар фільтрату буде збирати фільтрат і повинен підлягати очищенню один раз на рік за допомогою процесу зворотного осмосу. Він буде оснащений

					Стратегічна екологічна оцінка	Арк.
						42
Змн.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата		

насосами, і установкою видалення плаваючих речовин. Продуктивність насосів, встановлених в резервуарі фільтрату складе 8,6 м³/год.

Скидання очищеного фільтрату і концентрату зі станції очистки (сепарації фільтрату) буде здійснюватися в відповідні резервуари очищеного фільтрату і концентрату. Насоси в резервуарах дозволять спорожнити резервуари в автоцистерни.

Концентрат буде відкачуватись за допомогою встановленого насосу та відвозитись на спеціалізоване підприємство по утилізації промислових відходів.

Очищений фільтрат буде відкачуватись за допомогою встановленого насосу. Очищена вода буде застосовуватись як технічна вода при необхідності, вода для зрошення та при необхідності використовуватиметься в системі протипожежного захисту.

Ділянка для утилізації полігонного газу.

Для дегазації карт полігону передбачається спорудження систем збору біогазу. Проектом передбачається транспортування біогазу окремими магістральними газопроводами до майданчику енергетичного господарства. В нижніх точках газопроводів встановлюються гідравлічні сифони чи дренажні колодязі для збору та видалення конденсату. При цьому з гідравлічних сифонів та колодязів, розміщених в межах карт полігону, передбачається злив конденсату безпосередньо в тіло полігону, а з дренажних колодязів, розміщених за межами тіла полігону – відкачування накопиченого конденсату в дренажний шар полігону чи до системи очищення фільтрату.

Газ, що утворився в результаті анаеробного розкладання органічної складової відходів на полігоні надходить газозбірні свердловини, які об'єднані трубопроводами та за якими газ надходить в камери первинного збору (газозбірники).

Рух газу трубопроводами забезпечує газова насосна станція, в яку від газозбірників газ надходить через збірний колектор. На вході в насос газ очищається від вологи під вологовідділювачами і від механічних частинок в газовому фільтрі. Очищений від вологи і механічних домішок полігонний газ надходить на всас компресора, компресує і подається в газгольдер. Перед газгольдером газ додатково очищається і осушується у блоці-контейнері підготовки. При відсутності витрати з газгольдера надлишок газу надходить на газоскидаючу спалює установку (свічку), де спалюється перед скиданням в атмосферу.

З газгольдера полігонний газ надходить в газопоршневі установки, де спалюється для вироблення електроенергії. Продукти згорання від газопоршневих двигунів скидаються в атмосферу через котел-утилізатор, передбачений проектом для утилізації тепла вихлопних газів від газопоршневих двигунів.

					Стратегічна екологічна оцінка	Арк.
						43
Змн.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата		

Адміністративно-побутова частина.

Проектом передбачено використання існуючих будівель адміністративно-побутового комплексу (господарська зона). В межах господарської зони передбачено автостоянку для вантажних автомобілів на 5 м/м.

Вулично-дорожня мережа, транспортне обслуговування, організація руху транспорту і пішоходів та велосипедних доріжок, розміщення гаражів і автостоянок.

Під'їзд до проектованої території відбувається по існуючій асфальтованій дорозі, яка має вихід до автомобільної дороги М19 - автомобільний шлях міжнародного значення на території України, довжиною 512 км, пролягає від переходу Доманове (Волинська область) до автомобільного прикордонного переходу Порубне (Чернівецька область). На території України є частиною Європейського автомобільного маршруту Е85. Дана автомобільна дорога М19 проходить з східної сторони від проектованої ділянки на відстані, орієнтовно 0,85 км. Ширина існуючого під'їзду до ділянки – 6 м.

До всіх будівель та навколо полігонів запроектовано під'їзди шириною 4,5 м. На Аркуші 3 показано маршрут сміттевозів та іншого транспорту. Заїзд та виїзд сміттевозів на проектовану територію відбувається через вагову.

Розрахунок кількості паркомісць.

Відповідно до ДБН Б.2.2-12:2019 "Планування та забудова територій" табл. 10.8 для підприємств та установ комунального господарства на 100 працюючих у двох суміжних змінах необхідно 7-10 машино-місць. Відповідно для 50 працівників по розрахунку необхідно – 4-5 машино-місць. В проекті передбачено автостоянку у господарсько-побутовій зоні на 5 машино-місць.

У в'їзній зоні біля КПП передбачено майданчик для відстою вантажних автомобілів (сміттевозів) на 5 машино-місць.

Інженерне забезпечення, розміщення інженерних мереж, споруд.

Розділ інженерне забезпечення і розміщення інженерних мереж і споруд виконаний на основі архітектурно-планувального рішення та у відповідності до діючих будівельних, санітарних, природоохоронних правил і норм. Розрахункові показники та потужності в ДПТ вказані орієнтовні та потребують уточнення на наступних стадіях проектування.

Водопостачання.

Полігон ТПВ забезпечений водопостачанням від існуючої водозабірної свердловини (дебет 115,2 м³/добу), яка розташована біля господарсько-побутової зони. Поруч розташовані водонапірна вежа висотою 12 м та ємністю 15 м³ і два пожежних резервуари ємністю по 50 м³. Для забезпечення господарсько-питних потреб передбачено встановлення ємностей з привізною водою.

Споживачами системи водопостачання є : будівлі цеху сортування, господарська зона, КПП з ваговою, пожежні резервуари.

Розрахункові витрати господарсько-питного водопостачання – 2,25 м³/добу, а для технічного водопостачання – до 5 м³/добу, орієнтовно.

					Стратегічна екологічна оцінка	Арк.
						44
Змн.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата		

Розрахункові витрати для технічного водопостачання будуть уточнені на наступному етапі проектування.

Водовідведення.

Очікуваний показник стічних вод (фільтрат) комплексу з поводження з ТПВ складає – 2,1 м³/добу або 766,5 м³/рік.

Побутова каналізація.

Побутові стічні води від господарсько-побутового комплексу направляються до проєктованих локальних очисних споруд типу «Біотал», які передбачені замість вигрібу. Орієнтовна потужність локальних очисних споруд – до 5 м³/добу.

Виробнича каналізація.

На території майданчика поводження з фільтратом влаштовуються резервуари тимчасового складування рідких відходів.

Виробничі води від випуску з будівлі цеху сортування підземною самопливною мережею виробничої каналізації направляються у нафтоуловлювач і далі у накопичувальну ємність (ділянка поводження з фільтратом). Очистка стічних вод полігону ТПВ буде здійснюватися методом двоступеневого зворотнього ОСМОСУ.

Табл. 4.1

Основні характеристики технологічного процесу

№	Найменування	Характеристика
1	Продуктивність	до 50 м ³ /добу
2	Потужність	50 кВт- 380В/50Гц
3	Площа	20 фут контейнер
4	Вхід зворотній ОСМОС	2100 л/год.
5	Концентрат, скид	520 л/год.
6	Фільтрат	1580 л/год.
7	Відсоток відновлення	75%

Виробничі води від випуску з КПП з ваговою та мийного комплексу направляються у накопичувальну ємність для збору стічних вод об'ємом 3000 л. Спорожнення резервуару здійснюють по мірі наповнення.

Теплопостачання.

Проект передбачає влаштування системи опалення та вентиляції в будівлі цеху, господарсько-побутового комплексу та КПП.

Теплопостачання системи опалення будинків промайданчика здійснюється за рахунок надлишків тепла, які утворюються в контурі когенераторів.

Відведення поверхневих стоків.

Водовідведення дощових та талих вод передбачає з проммайданчику через мережу дощової каналізації з сепараторами, для очищення вод, та з полігону ТПВ.

З проммайданчику дощові стоки крізь дощові приймачі скидаються в локальні очисні споруди (сепаратори нафтопродуктів) і далі після очищення у проєктовану водойму.

Водовідведення зливових вод.

Відведення дощових і талих стічних вод з проєктованої території виконується по лоткам до дощоприймачів, розташованих в пониженому місці, далі по мережам дощової самопливної каналізації через розподільчі колодязі на сепаратор нафтопродуктів і піску, а після очищення – у проєктовану водойму.

Електропостачання.

Електричні споживачі комплексу відносяться до I-ї, II-ї та III-ї категорії надійності електропостачання. Електротехнічною частиною проєкту передбачено підключення комплексу до електричних мереж району для видачі та прийому електроенергії в енергетичну систему. Вироблена потужність напругою 10 кВ передається повітряною лінією з трансформаторної підстанції 10 кВ на загальну електричну мережу району ЛЕП 10 кВ, яка знаходиться поруч.

До трансформаторної підстанції комплексу приєднуються трансформатори власних потреб та лінії зв'язку з енергосистемою, а також приєднуються газопоршневі когенераційні установки потужністю по 1,2 МВт. Встановлена електрична потужність силового електроустаткування споживачів комплексу складає близько 1400 кВт.

Для забезпечення електроенергією споживачів власних потреб газопоршневої електростанції проєктом передбачено будівництво трансформаторної підстанції з установкою 2 трансформаторів потужністю 600 кВА кожний.

На розрахунковий період електричні навантаження комплексу складатимуть - 260 кВт.

Інженерна підготовка та інженерний захист території, використання підземного простору.

Для виявлення можливих несприятливих фізико-геологічних процесів та явищ для будівництва об'єкту на наступній стадії проєктування необхідно провести геологічні вишукування та інженерно-будівельну оцінку території в межах ДПТ.

Проєктом передбачені загальні заходи з інженерної підготовки території сприятливої для будівництва.

До загальних заходів відноситься:

- максимальне збереження природного рельєфу та ґрунтового покриву;
- виконується організація відводу поверхневих вод з ухилом в сторону зниження рельєфу місцевості зі швидкостями, які виключають ерозію ґрунту.

В склад заходів по інженерній підготовці території включені:

					Стратегічна екологічна оцінка	Арк.
						46
Змн.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата		

- вертикальне планування території;
- поверхнєве водовідведення.

Рельєф території дозволяє забезпечити організований збір та відведення зливних стоків та стоків весняного танення снігу.

Комплексний благоустрій та озеленення території.

На майданчику полігону ТПВ передбачається благоустрій території на всіх зонах полігону ТПВ, окрім ділянки складування:

- тротуари;
- місця відпочинку;
- озеленення та архітектурне оформлення території.

Територія полігону ТПВ виконана в окремому огороженні з пристроєм воріт і хвірток.

Обгороджування території полігону ТПВ пропонується металевією сіткою натягнутої на куточки по з/б стовпам з установкою воріт.

До всіх споруд на проммайданчику передбачені доріжки (тротуари).

На тротуарах передбачене улаштування із одношарового асфальтобетону:

Основними елементами озеленення прийнято посів газонів, які влаштовуються у місцях, вільних від забудови. Газони влаштовуються з посівом трав по шару рослинного ґрунту товщиною 0,15 м. Для пристрою газонів використовується насіння трав: мятлик луговий, костриця червона.

Майданчики відпочинку розміщені в зоні сортування та господарсько-побутової зони проммайданчика і обладнані необхідним переносним устаткуванням: лави, урни.

Територія проммайданчика озеленяється посадкою кущів, рядовою і груповою посадкою дерев.

Територія полігону ТПВ із зовнішнього боку обгороджування озеленяється рядовою посадкою дерев.

Роботи з озеленення повинні виконуватися тільки після відсіпки ґрунту, пристрої проїздів та прибирання будівельного сміття відповідно до ДБН Б 2.2-5.2011 «Благоустрій територій».

Спеціальних заходів щодо снігозахисту проектом не передбачається.

Охорона навколишнього природного середовища.

Територія проектування розташована на значній відстані від населених пунктів. До межі найближчої громадської та житлової забудови населеного пункту с. Брище та с. Сирники 0,5 км, до м. Луцьк – 8,5 км. Від об'єкту встановлена СЗЗ у розмірі 500 м, в яку не потрапляє існуюча забудова.

При дотриманні технологічного регламенту полігон ТПВ шкідливого впливу на оточуюче середовище чинити не буде. До джерел виділення шкідливих речовин на території комплексу віднесено сміттєвозний транспорт, технологічні механізми, газове устаткування.

Рекультивация земель після закриття полігону ТПВ проводиться згідно з розробленим проектом.

					Стратегічна екологічна оцінка	Арк.
						47
Змн.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата		

Згідно до аналізу даних, які викладені в розрахунках та їх роздруківках, розміщення комплексу з точки зору екологічної відповідності має сенс по проектному варіанту.

Проектовані джерела викиду не мають виділення істотного шуму, ультразвуку, вібрації, електромагнітних та іонізуючих випромінювань.

Очікуваний рівень впливу на атмосферу сягає менше рівня нормованої ГДК і витрати на додаткові заходи, щодо зниження обсягів викидів забруднюючих речовин і на влаштування санітарно-захисної зони об'єкту не потрібні.

Для контролю стану ґрунтових вод на території комплексу необхідно передбачити наглядові свердловини, вище полігону (фонова) і нижче за течією ґрунтових вод.

При будівництві об'єкту необхідно виконані усі заходи, що забезпечують санітарно-епідеміологічну безпеку для населення, захист від забруднення ґрунту, повітряного середовища, поверхневих та підземних вод.

Відповідно до ст. 3 Закону України Про оцінку впливу на довкілля, даний проект підлягає оцінці впливу на довкілля (ОВД). Відповідно до ст.2 Закону України Про стратегічну екологічну оцінку, цей Закон регулює відносини у сфері оцінки наслідків для довкілля, у тому числі для здоров'я населення, виконання документів державного планування та поширюється на документи державного планування, які стосуються сільського господарства, лісового господарства, рибного господарства, енергетики, промисловості, транспорту, поводження з відходами, використання водних ресурсів, охорони довкілля, телекомунікацій, туризму, містобудування або землеустрою (схеми) та виконання яких передбачатиме реалізацію видів діяльності (або які містять види діяльності та об'єкти), щодо яких законодавством передбачено здійснення процедури оцінки впливу на довкілля, або які вимагають оцінки, зважаючи на ймовірні наслідки для територій та об'єктів природно-заповідного фонду та екологічної мережі (далі – території з природоохоронним статусом), крім тих, що стосуються створення або розширення територій та об'єктів природно-заповідного фонду.

					Стратегічна екологічна оцінка	Арк.
						48
Змн.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата		

Характеристика можливих наслідків та впливу основних рішень детального плану населеного пункту

Сфери охорони довкілля	Можливі наслідки виконання ДДП
<p align="center">Атмосферне повітря</p>	<p>Під час проведення будівельних, земляних робіт, пересування техніки, роботи когенераційної установки будуть утворюватись такі забруднюючі речовини:</p> <ul style="list-style-type: none"> - оксид та діоксид азоту; - оксид та діоксид вуглецю; - речовини у вигляді суспендованих твердих частинок; - метан. <p>Дані речовини будуть утворюватись в незначних кількостях без перевищень норм ГДК.</p>
<p align="center">Водне середовище</p>	<p>Створення додаткових впливів не передбачається. Плановані заходи усунуть неконтрольовані витіки забруднювачів з тіла полігону. Наслідки попередньої діяльності для поверхневих та підземних вод будуть знижені.</p>
<p align="center">Грунтове середовище</p>	<p>Створення додаткових впливів не передбачається. Плановані заходи усунуть неконтрольовані витіки забруднювачів з тіла полігону. Очікується позитивний вплив: стабілізація схилів, усунення ризиків зсувів. Відходи, що будуть утворюватись під час експлуатації та постопераційного періоду передаватимуться спеціалізованим підприємствам. У разі виявлення та ідентифікації, під час проведення робіт, небезпечних відходів, – необхідно вживати заходів для їх видалення та утилізації відповідно до вимог чинного законодавства України.</p>
<p align="center">Рослинний та тваринний світ</p>	<p>На проєктованій ділянці рослинний покрив представлено здебільшого бур'янами і травами, немає рослин які включено у Червону Книгу України. Фауна на цьому майданчику відсутня.</p>
<p align="center">Акустичний вплив</p>	<p>Під час будівельних робіт, від пересування техніки, виконання земляних робіт тощо, виникне додаткове шумове навантаження. Під час експлуатації / роботи когенераційного устаткування та устаткування зворотного осмосу рівень технологічного шуму не перевищуватиме 75 ДБ.</p>
<p align="center">Технологічні ризики / аварії що можуть вплинути на здоров'я населення</p>	<p>Оскільки спостерігається утворення звалищного газу, слід враховувати потенційну можливість виникнення спонтанних пожеж під час активної фази рекультивації. Для керування даним впливом необхідно забезпечити наявність достатньої кількості обладнання для пожежогасіння на місцях проведення робіт, детальне навчання робітників, обмежений доступ у зону робіт, забезпечення робітників належним захисним обладнанням (зокрема детекторами концентрації шкідливого газу тощо).</p>
<p align="center">Вплив на клімат і мікроклімат</p>	<p>Кліматичні фактори (у т. ч. зміна клімату та викиди парникових газів) – негативних впливів не передбачається. Змін мікроклімату в результаті планованої діяльності не очікується, оскільки в результаті експлуатації об'єктів відсутні значні виділення теплоти, інертних газів, вологи. Особливості кліматичних умов, які сприяють зростанню інтенсивності впливів планованої діяльності на навколишнє середовище, відсутні.</p>

Техніко-економічні показники, у т.ч. прогностичні показники відповідно до етапів реалізації детального плану

Назва показників	Одиниця виміру	Значення показників	
		Існуючий стан	Розрахунковий період
1	2	3	4
Територія			
Територія в межах проекту у тому числі:	га	86,0893	86,0893
<i>- територія виробничого призначення у т.ч.:</i>	<i>га</i>	<i>22,5812</i>	<i>86,0893</i>
<i>Ділянка №1:</i>	<i>га</i>		<i>24,7266</i>
Площа забудови	га		0,1462
Площа полігонів для складування ТПВ	га		1,5976
Площа заощення	га		0,9492
Площа озеленення	га		21,6698
Площа водойми	Га		0,3639
<i>Ділянка №2:</i>	<i>га</i>		<i>4,9916</i>
Площа забудови	га		0,0115
Площа полігонів для складування ТПВ	га		4,4801
Площа заощення	га		0,3189
Площа озеленення	га		0,1812
<i>Ділянка №3:</i>	<i>га</i>		<i>25,5320</i>
Площа полігонів для складування ТПВ	га		15,2333
Площа заощення	га		0,9572
Площа озеленення	га		9,3415
<i>Ділянка №4:</i>	<i>га</i>		<i>30,8391</i>
Площа полігонів для складування ТПВ	га		21,3627
Площа заощення	га		1,2547
Площа озеленення	га		8,2217
<i>- землі сільськогосподарського призначення (ОСГ, сади, пасовища)</i>	<i>га</i>	<i>28,0153</i>	<i>-</i>
<i>- землі озеленення (в т.ч. території спец озеленення та лісові насадження)</i>	<i>га</i>	<i>33,1986</i>	<i>-</i>
<i>- землі водних ресурсів</i>	<i>га</i>	<i>0,3874</i>	<i>-</i>
<i>- вулиці та дороги</i>	<i>га</i>	<i>1,9068</i>	<i>-</i>
Максимально допустимий процент забудови земельної ділянки:	%		
Ділянка № 1	%	-	8,5
Ділянка № 2	%	-	90
Ділянка № 3	%	-	60
Ділянка № 4	%	-	70
Гранично допустима висота будівель:	м		
Ділянка № 1	м	-	15
Ділянка № 2	м	-	6
Ділянка № 3	м	-	-
Ділянка № 4	м	-	-
Потужність полігону ТПВ	тис. т/рік		300
Населення			

Чисельність працівників	особи	50	50
Вулично-дорожня мережа			
Протяжність вулично-дорожньої мережі, всього (існуюча, будівництво)	км	1,948	4,353
Щільність вулично-дорожньої мережі, всього	км/км ²	2,5	5,1
Інженерне обладнання			
<i>Водопостачання</i>			
Водопостачання на господарсько-питні потреби, всього	м ³ /добу	-	2,25
Технічне водопостачання, всього	м ³ /добу	-	5
<i>Каналізація</i>			
Об'єм стічних вод від господарсько-питного водопостачання	м ³ /добу	-	2,25
Потужність локальних очисних споруд	м ³ /добу	-	5
Об'єм стічних вод від технічного водопостачання	м ³ /добу	-	5
Об'єм стічних вод з території зберігання ТПВ (фільтрат)	м ³ /добу	-	2,1
<i>Електропостачання</i>			
Споживання сумарне	кВт	-	260
Охорона навколишнього середовища			
Санітарно-захисні зони, всього	м	500	500

Згідно проектного рішення даного ДПТ сформовано концепцію розташування нового полігону ТПВ потужністю 300 тис. тон/рік та рекультивацію існуючого полігону (закриття). Територія нового полігону буде розширювати існуючий, який підлягатиме рекультивації («Реконструкція старої частини полігону для збору твердих побутових відходів в с. Брище Луцького району» – номер реєстраційної справи в Єдиному реєстрі з оцінки впливу на довкілля 20203185520 – отримано «позитивний» висновок щодо провадження планової діяльності). Територія нового полігону ТПВ запроектована південніше від існуючого полігону на порушених землях, в межах СЗЗ від існуючого полігону, на землях комунальної власності для будівництва та обслуговування полігону по збереженню і похованню твердих побутових відходів, для будівництва та обслуговування заводу по переробці твердих побутових відходів та на землях сільськогосподарського призначення. Сільськогосподарські землі на яких передбачено полігон ТПВ та сільськогосподарські землі, які потрапляють у зону впливу (200 м) від полігону ТПВ підлягають викупу, відповідно до Закону України «Про відчуження земельних ділянок, інших об'єктів нерухомого майна, що на них розміщені, які перебувають у приватній власності, для суспільних потреб чи з мотивів суспільної необхідності».

Відповідно до частини другої статті 7 Закону України "Про відчуження земельних ділянок, інших об'єктів нерухомого майна, що на них розміщені, які перебувають у приватній власності, для суспільних потреб чи з мотивів

					Стратегічна екологічна оцінка	Арк.
						51
Змн.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата		

суспільної необхідності" - рішення про викуп земельних ділянок, інших об'єктів нерухомого майна, що на них розміщені, для суспільних потреб, визначених частиною першою цієї статті, органи виконавчої влади чи органи місцевого самоврядування приймають на підставі відповідної містобудівної документації (комплексних планів просторового розвитку територій територіальних громад, генеральних планів населених пунктів, детальних планів територій), проектів землеустрою щодо відведення земельної ділянки та іншої документації із землеустрою, затверджених у встановленому законодавством порядку, матеріалів погодження місця розташування відповідних об'єктів.

У разі прийняття рішення про викуп чи примусове відчуження частини земельної ділянки для суспільних потреб виділення такої частини в окрему земельну ділянку здійснюється за відповідною технічною документацією із землеустрою, підставою для розроблення якої є згода власника земельної ділянки на поділ земельної ділянки, підпис на якій засвідчується нотаріально чи рішенням суду".

Розширення полігону ТПВ заплановано за рахунок земель комунальної власності (11.02 для розміщення та експлуатації основних, підсобних і допоміжних будівель та споруд підприємств переробної, машинобудівної та іншої промисловості, для будівництва та обслуговування заводу по переробці твердих побутових відходів), за рахунок порушених земель, які вкриті зеленими насадженнями, які не відносяться до цінних чи спеціального призначення, за рахунок лісових насаджень та сільськогосподарських земель.

Слід зауважити, що вздовж магістрального газопроводу Проектом ДПТ передбачено влаштувати озеленення спеціального призначення (посів трав) в межах охоронної зони (по 150 м у дві сторони). А в межах охоронної зони газопроводу не передбачаються будь які споруди полігону та забезпечується правовий режим земель охоронних зон об'єктів магістральних трубопроводів.

На даний час біля існуючого полігону утворилися дві водойми для фільтрату (див. аркуш 2, познач.3), які не належать до об'єктів водного фонду. Так як передбачається рекультивация існуючого полігону, то використання даних водойм є недоцільним.

Загальна, зведена оцінка ймовірного впливу реалізації планової діяльності містобудівної документації на довкілля наведена в табл. 4.1.

					Стратегічна екологічна оцінка	Арк.
						52
Змн.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата		

Оцінка ймовірного впливу реалізації планової діяльності містобудівної документації на довкілля відповідно до контрольного переліку

№	Чи може реалізація планованої діяльності спричинити:	Очікування впливу			Пом'якшення існуючої ситуації
		Так	Ймовірно	Ні	
Атмосферне повітря					
1.	Збільшення викидів забруднюючих речовин від стаціонарних джерел?			+	
2.	Збільшення викидів забруднюючих речовин від пересувних джерел?			+	
3.	Погіршення якості атмосферного повітря?		+		
4.	Появу джерел неприємних запахів?		+		
5.	Зміни повітряних потоків, вологості, температури або ж будь-які локальні чи регіональні зміни клімату?			+	
Водні ресурси					
6.	Збільшення обсягів скидів у поверхневі води?			+	
7.	Будь-які зміни якості поверхневих вод (зокрема таких показників як температура, розчинений кисень, прозорість, але не обмежуючись ними)?			+	
8.	Збільшення скидання шахтних і кар'єрних вод у водні об'єкти?			+	
9.	Значне зменшення кількості вод, що використовуються для водопостачання населенню?			+	
10.	Збільшення навантаження на каналізаційні системи та погіршення якості очистки стічних вод?			+	
11.	Появу загроз для людей і матеріальних об'єктів, пов'язаних з водою (зокрема таких, як паводки або підтоплення)?			+	

Змн.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата

12.	Зміни напрямів і швидкості течії поверхневих вод або зміни обсягів води будь- якого поверхневого водного об'єкту?			+	
13.	Порушення гідрологічного та гідохімічного режиму малих річок регіону?			+	
14.	Зміни напряму або швидкості потоків підземних вод?			+	
15.	Зміни обсягів підземних вод (шляхом відбору чи скидів або шляхом порушення водоносних горизонтів)?			+	
16.	Забруднення підземних водоносних горизонтів?		+		
Поводження з відходами					
17.	Збільшення кількості утворюваних твердих побутових відходів?	+			
18.	Збільшення кількості утворюваних чи накопичених промислових відходів IV класу небезпеки?		+		
19.	Збільшення кількості відходів I- III класу небезпеки?		+		
20.	Спорудження еколого-небезпечних об'єктів поводження з відходами?	+			
21.	Утворення або накопичення радіоактивних відходів?			+	
Земельні ресурси					
22.	Порушення, переміщення, ущільнення ґрунтового шару?	+			
23.	Будь-яке посилення вітрової або водної ерозії ґрунтів?			+	
24.	Зміни в топографії або в характеристиках рельєфу?		+		
25.	Появу таких загроз, як землетруси, зсуви, селеві потоки, провали землі та інші подібні загрози через нестабільність літогенної			+	

Змн.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата

	основи або зміни геологічної структури?				
26.	Суттєві зміни в структурі земельного фонду, чинній або планованій практиці використання земель?			+	
27.	Виникнення конфліктів між ухваленнями цілями документа державного планування та цілями місцевих громад?			+	
Біорізноманіття та рекреація					
28.	Негативний вплив на об'єкти природно-заповідного фонду (зменшення площ, початок небезпечної діяльності у безпосередній близькості або на їх території тощо)?			+	
29.	Зміни у кількості видів рослин або тварин, їхній чисельності або територіальному представництві?			+	
30.	Збільшення площ зернових культур або сільськогосподарських угідь в цілому?			+	
31.	Порушення або деградацію середовищ існування диких видів тварин?			+	
32.	Будь-який вплив на кількість і якість наявних рекреаційних можливостей?			+	
33.	Будь-який вплив на наявні об'єкти історико-культурної спадщини?			+	
Населення та інфраструктура					
34.	Інші негативні впливи на естетичні показники об'єктів довкілля (перепони для публічного огляду мальовничих краєвидів, появу естетично прийнятних місць, руйнування пам'ятників природи тощо)?			+	
35.	Зміни в локалізації, розміщенні, щільності, та			+	

Змн.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата

	зростанні кількості населення будь-якої території?				
36.	Вплив на нинішній стан забезпечення житлом або виникнення нових потреб у житлі?			+	
37.	Суттєвий вплив на нинішню транспортну систему? Зміни в структурі транспортних потоків?			+	
38.	Необхідність будівництва нових об'єктів для забезпечення транспортних сполучень?			+	
39.	Потреби нових або суттєвий вплив на наявні комунальні послуги?			+	
40.	Появу будь-яких реальних або потенційних загроз для здоров'я людей?			+	
Екологічне управління та моніторинг					
41.	Послаблення правових і економічних механізмів контролю в галузі екологічної безпеки?			+	
42.	Погіршення екологічного моніторингу?			+	
43.	Усунення наявних механізмів впливу органів місцевого самоврядування на процеси техногенного навантаження?			+	
44.	Стимулювання розвитку екологічно небезпечних галузей виробництва?			+	
Інше					
45.	Підвищення рівня використання будь-якого виду природних ресурсів?			+	
46.	Суттєве вилучення будь-якого невідновлюваного ресурсу?			+	
47.	Збільшення споживання значних обсягів палива або енергії?			+	
48.	Суттєве порушення якості природного середовища?			+	
49.	Появу можливостей досягнення короткотермінових цілей,			+	

	які ускладнюватимуть досягнення довготривалих цілей у майбутньому?				
50.	Такі впливи на довкілля або здоров'я людей, які самі по собі будуть значними, але у сукупності можуть викликати значний негативний екологічний ефект, що матиме значний негативний прямий або опосередкований вплив на добробут людей?			+	

Оцінка головних впливів на довкілля та здоров'я населення.

Оцінка за видами та кількістю очікуваних ризиків впливу (відходів, викидів (скидів), забруднення води, повітря, ґрунту та надр, шумового, вібраційного, світлового, теплового та радіаційного забруднення в результаті провадження планової діяльності):

Відходи. Відходи, що будуть утворюватися під час експлуатації та постопераційного періоду передаватимуться спеціалізованим підприємствам. У разі виявлення та ідентифікації, під час проведення робіт, небезпечних відходів, – необхідно вживати заходів для їх видалення та утилізації відповідно до вимог чинного законодавства України.

Поверхневі та підземні води. Створення додаткових впливів не передбачається. Плановані заходи усунуть неконтрольовані витіки забруднювачів з тіла полігону. Наслідки попередньої діяльності для поверхневих та підземних вод будуть знижені.

Ґрунт та надра. Створення додаткових впливів не передбачається. Плановані заходи усунуть неконтрольовані витіки забруднювачів з тіла полігону. Очікується позитивний вплив: стабілізація схилів, усунення ризиків зсувів.

Атмосферне повітря. Під час проведення будівельних, земляних робіт, пересування техніки, роботи когенераційної установки будуть утворюватись такі забруднюючі речовини:

- оксид та діоксид азоту;
- оксид та діоксид вуглецю;
- речовини у вигляді суспендованих твердих частинок;
- метан.

Дані речовини будуть утворюватись в незначних кількостях без перевищень норм ГДК.

Акустичний вплив. Під час будівельних робіт, від пересування техніки, виконання земляних робіт тощо, виникне додаткове шумове навантаження. Під час експлуатації / роботи когенераційного устаткування та устаткування зворотного осмосу рівень технологічного шуму не перевищуватиме 75 ДБ.

Технологічні Ризики / аварії що можуть вплинути на здоров'я населення. Оскільки спостерігається утворення звалищного газу, слід враховувати потенційну можливість виникнення спонтанних пожеж під час активної фази рекультивациі. Для керування даним впливом необхідно забезпечити наявність достатньої кількості обладнання для пожежогасіння на місцях проведення робіт, детальне навчання робітників, обмежений доступ у зону робіт, забезпечення робітників належним захисним обладнанням.

На стадії експлуатації система відведення газу та кінцевий шар покриття зменшать ризик пожежі від самозаймання.

Зміни мікроклімату, що безпосередньо пов'язані з відсутністю активних масштабних впливів планової діяльності (значних виділень теплоти, вологи, тощо) не відбудеться.

Негативні ендегенні та екзогенні процеси, явища природного та техногенного походження (тектонічні, сейсмічні, зсувні, селеві, зміни напруженого стану і властивостей масивів порід, деформації земної поверхні) не передбачаються.

					Стратегічна екологічна оцінка	Арк.
						58
Змн.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата		

5. Зобов'язання у сфері охорони довкілля, у тому числі пов'язані із запобіганням негативному впливу на здоров'я населення, встановлені на міжнародному, державному та інших рівнях, що стосуються документа державного планування, а також шляхи врахування таких зобов'язань під час підготовки документа державного планування

Регулювання в сфері охорони довкілля на державному та місцевому рівні здійснюється на основі таких програм:

Державна стратегія регіонального розвитку на період до 2020 року, затверджена постановою Кабінету Міністрів України від 06 серпня 2014 року № 385;

- Стратегія сталого розвитку «Україна-2020», схвалена Указом Президента України від 12 вересня 2015 року № 5/2015;

- Регіональна програма „Питна вода Волинської області” на 2012-2020 роки

- Програма поводження з твердими побутовими відходами у Волинській області на 2018-2021 роки

- Регіональна екологічна програма "Екологія 2016 - 2020"

- Комплексна регіональна програма захисту населення і територій від надзвичайних ситуацій у Волинській області на 2021-2025 роки

Відповідно до Закону України «Про охорону навколишнього природного середовища» та нормативно-правової бази України документ державного планування повинен враховувати ряд зобов'язань:

– пріоритетність вимог екологічної безпеки, обов'язковість дотримання екологічних стандартів, нормативів та лімітів використання природних ресурсів;

– виконання ряду заходів, що гарантують екологічну безпеку середовища для життя і здоров'я людей, а також запобіжний характер заходів щодо охорони навколишнього природного середовища;

– проектне спрямування на збереження просторової та видової різноманітності та цілісності природних об'єктів і комплексів;

– узгодження екологічних, економічних та соціальних інтересів суспільства на основі поєднання міждисциплінарних знань екологічних, соціальних, природничих і технічних наук та прогнозування стану навколишнього природного середовища;

– забезпечення загальної доступності матеріалів детального плану території та самого звіту СЕО відповідно до вимог Закону України «Про доступ до публічної інформації»;

– надання інформації щодо обґрунтованого нормування впливу планової діяльності на навколишнє природне середовище;

– оцінка ступеня антропогенної змінності територій, сукупної дії факторів, що негативно впливають на екологічну ситуацію;

– використання отриманих висновків моніторингу та комплексу охоронних заходів об'єкту для виконання можливостей факторів позитивного впливу на охорону довкілля.

					Стратегічна екологічна оцінка	Арк.
						59
Змн.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата		

Основні зобов'язання у сфері охорони довкілля стосуються заходів щодо охорони земельних ресурсів, лісів, повітряного, водного та ґрунтового середовища.

Комплексні заходи з охорони довкілля ґрунтуються на пропозиціях схем і проектів районного проектування та відповідних розділів прогнозів економічного та соціального розвитку підприємств, схем генеральних планів території.

Охорона та оздоровлення навколишнього природного середовища забезпечується комплексом захисних заходів, в основі яких покладена система державних законодавчих актів та регламентація планування, забудови і благоустрою населених пунктів.

Зобов'язання у сфері охорони довкілля передбачають благоустрій земельної ділянки на якій планується будівництво об'єктів.

Містобудівні заходи забезпечують охорону природного середовища за рахунок раціонального функціонального зонування території, створення санітарно-захисних зон, визначення територій природно-заповідного фонду, забезпечення екологічного балансу природно-ландшафтних та урбанізованих територій.

Основні принципи екологічного захисту навколишнього середовища:

- збереження та раціональне використання цінних природних ресурсів;
- дотримання нормативів гранично допустимих рівнів екологічного навантаження на природне середовище та санітарних нормативів в місцях забудови;
- виділення природно-заповідних, ландшафтних, курортно-рекреаційних, історико-культурних зон з відповідним режимом їх охорони;
- встановлення санітарно-захисних зон для охорони водойм, джерел водопостачання і мінеральних вод, покладів лікувальних грязей, морських пляжів тощо.

Для охорони навколишнього середовища населених пунктів у межах приміських зон на землях лісового фонду формуються «зелені зони» у складі лісопаркової та лісогосподарської частин, місць відпочинку, заповідних об'єктів. Конкретні заходи щодо захисту атмосферного, водного та ґрунтового середовища вживаються відповідно до специфіки окремих джерел забруднення.

Оцінка відповідності проекту детального плану зобов'язанням у сфері охорони довкілля, встановлені на міжнародному рівні та шляхи їх врахування.

Основними напрямками співробітництва України з міжнародними організаціями є: охорона біологічного різноманіття; охорона транскордонних водотоків і міжнародних озер; зміна клімату; охорона озонового шару; охорона атмосферного повітря; поводження з відходами; оцінка впливу на довкілля.

Міжнародні обов'язки Україна у сфері охорони довкілля зафіксовані у таких програмах:

- Конвенція про біологічне різноманіття, (1992 р., м. Ріо-де-Жанейро Бразилія), ратифікована Верховною Радою України 29 листопада 1994 р.;

					Стратегічна екологічна оцінка	Арк.
						60
Змн.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата		

- Конвенція про водно-болотні угіддя, що мають міжнародне значення головним чином як середовище існування водоплавних птахів (Рамсарська конвенція, м.Рамсар, Іран, 1971 р.);
- Конвенція про збереження мігруючих видів диких тварин (Бонн, 1979 р.);
- Угода про збереження афро-євразійських мігруючих водно-болотних птахів (1995 р.);
- Угоди про збереження кажанів в Європі (1991 р.);
- Конвенція про охорону дикої флори і фауни та природних середовищ існування в Європі (Бернська конвенція);
- Рамкова конвенція ООН про зміну клімату (ратифікована Україною 29 жовтня 1996 р.);
- Європейська конвенція про охорону археологічної спадщини (Валлетта, 1992 р.);
- Конвенція про охорону та використання транскордонних водотоків та міжнародних озер (Гельсінкі, 1992), що є чинною в Україні з 1 липня 1999 р. та інші.

На виконання Бернської конвенції в Європі створена мережа територій особливого природоохоронного значення – Смарагдова мережа, важливих для збереження біорізноманіття в країнах Європи і деяких країнах Африки.

Смарагдова мережа України є українською частиною Смарагдової мережі Європи, розробляється з 2009 року. В листопаді 2016 року було затверджено першу версію Смарагдової мережі для України, яка потребує доопрацювання на основі наукових даних. Станом на 01.01.2016 р. мережа займала близько 8% території України і в основному складається з існуючих територій природно-заповідного фонду.

На території та в околицях ділянки опрацювання ДПТ відсутні існуючі та проєктовані об'єкти ПЗФ України.

Територія опрацювання ДПТ знаходиться на значній відстані від територій Смарагдової мережі України у Волинській області.

					Стратегічна екологічна оцінка	Арк.
						61
Змн.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата		

6. Опис наслідків для довкілля, у тому числі для здоров'я населення, у тому числі вторинних, кумулятивних, синергічних, коротко-, середньо-, та довгострокових (1, 3-5 та 10-15 років відповідно, а за необхідності – 50-100 років), постійних і тимчасових, позитивних і негативних наслідків

Наслідками для довкілля, у тому числі для здоров'я населення вважаються ймовірні наслідки для флори, фауни, біорізноманіття, ґрунту, клімату, повітря, води, ландшафту, природних територій та об'єктів, безпеки життєдіяльності населення та його здоров'я, матеріальних активів, об'єктів культурної спадщини та взаємодія цих факторів.

Вторинні наслідки – це вигоди, які полягають у широкому залученні громадськості до прийняття рішень та встановлення прозорих процедур їх прийняття.

Кумулятивні наслідки – нагромадження в організмах людей, тварин, рослин отрути різних речовин внаслідок тривалого їх використання.

Ймовірність того, що реалізація ДПТ призведе до таких можливих впливів на довкілля або здоров'я людей, які самі по собі будуть незначними, і в сукупності матимуть значний сумарний (кумулятивний) вплив на довкілля є незначною.

Виконання Проекту Детального плану території в районі полігону твердих побутових відходів Луцької міської територіальної громади, Волинської області значного негативного впливу на довкілля та здоров'я населення не передбачає. Новий полігон ТПВ відповідатиме усім вимогам безпеки до такого роду об'єктів.

Оцінка за видами та кількістю очікуваних ризиків впливу (відходів, викидів (скидів), забруднення води, повітря, ґрунту та надр, шумового, вібраційного, світлового, теплового та радіаційного забруднення в результаті провадження планової діяльності):

Відходи. Відходи, що будуть утворюватися під час експлуатації та постопераційного періоду передаватимуться спеціалізованим підприємствам. У разі виявлення та ідентифікації, під час проведення робіт, небезпечних відходів, – необхідно вживати заходів для їх видалення та утилізації відповідно до вимог чинного законодавства України.

Поверхневі та підземні води. Створення додаткових впливів не передбачається. Плановані заходи усунуть неконтрольовані витіки забруднювачів з тіла полігону. Наслідки попередньої діяльності для поверхневих та підземних вод будуть знижені.

Ґрунт та надра. Створення додаткових впливів не передбачається. Плановані заходи усунуть неконтрольовані витіки забруднювачів з тіла полігону. Очікується позитивний вплив: стабілізація схилів, усунення ризиків зсувів.

Атмосферне повітря. Під час проведення будівельних, земляних робіт, пересування техніки, роботи когенераційної установки будуть утворюватись такі забруднюючі речовини:

- оксид та діоксид азоту;

					Стратегічна екологічна оцінка	Арк.
						62
Змн.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата		

- оксид та діоксид вуглецю;
- речовини у вигляді суспендованих твердих частинок;
- метан.

Дані речовини будуть утворюватись в незначних кількостях без перевищень норм ГДК.

Акустичний вплив. Під час будівельних робіт, від пересування техніки, виконання земляних робіт тощо, виникне додаткове шумове навантаження. Під час експлуатації / роботи когенераційного устаткування та устаткування зворотного осмосу рівень технологічного шуму не перевищуватиме 75 ДБ.

Технологічні Ризики / аварії що можуть вплинути на здоров'я населення. Оскільки спостерігається утворення звалищного газу, слід враховувати потенційну можливість виникнення спонтанних пожеж під час активної фази рекультивациі. Для керування даним впливом необхідно забезпечити наявність достатньої кількості обладнання для пожежогасіння на місцях проведення робіт, детальне навчання робітників, обмежений доступ у зону робіт, забезпечення робітників належним захисним обладнанням.

На стадії експлуатації система відведення газу та кінцевий шар покриття зменшать ризик пожежі від самозаймання.

Зміни мікроклімату, що безпосередньо пов'язані з відсутністю активних масштабних впливів планової діяльності (значних виділень теплоти, вологи, тощо) не відбудеться.

Негативні ендегенні та екзогенні процеси, явища природного та техногенного походження (тектонічні, сейсмічні, зсувні, селеві, зміни напруженого стану і властивостей масивів порід, деформації земної поверхні) не передбачаються.

Екологічне управління, моніторинг. Планова діяльність не передбачає послаблення правових і економічних механізмів контролю в галузі екологічної безпеки.

При проведенні планової діяльності буде можливе під час здійснення моніторингу атмосферного повітря, а точніше узагальнених даних про склад та обсяги викидів забруднюючих речовин; оцінки рівня та ступеня небезпечності забруднення для довкілля та життєдіяльності населення; оцінки складу та обсягів викидів забруднюючих речовин.

Кумулятивний вплив. Під кумулятивним впливом розуміється сукупність впливів від реалізації планованої діяльності та інших, що існують або плануються в найближчому майбутньому видів антропогенної діяльності, які можуть призвести до значних негативних або позитивних впливів на навколишнє середовище або соціально-економічні умови. Кумулятивні ефекти можуть виникати з незначних за своїми окремими діями факторів, які впливають одночасно протягом тривалого періоду часу поступово накопичуючись, підсумовуючись можуть викликати значні наслідки. Акумуляція впливів відбувається в тому випадку, коли антропогенний вплив або інші фізичні або хімічні впливи на екосистему протягом часу перевершують її можливість їх асиміляції або трансформації. На прилеглий

					Стратегічна екологічна оцінка	Арк.
						63
Змн.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата		

території великі підприємства-забруднювачі відсутні. При дотриманні та виконанні всіх передбачених комплексних захисних і охоронних заходів, що відповідають діючим нормативним вимогам, можливість виникнення кумулятивного впливу який супроводжуються негативними екологічними наслідками та понаднормативними викидами в атмосферне повітря забруднюючих речовин не передбачається. Детальна оцінка кумулятивного впливу буде можлива в процесі експлуатації полігону з урахуванням даних моніторингу навколишнього середовища та проведення відповідних розрахунків. Змін клімату і мікроклімату в результаті планованої діяльності не очікується, оскільки в результаті експлуатації об'єкту відсутні значні виділення теплоти та парникових газів. Особливості кліматичних умов, які сприяють зростанню інтенсивності впливів планованої діяльності на навколишнє середовище, відсутні.

Синергічні наслідки – сумарний ефект, який полягає у тому, що при взаємодії 2-х або більше факторів їх дія суттєво переважає дію кожного окремо компоненту – відсутні.

Коротко- та середньострокові наслідки (1, 3-5, 10-15 років) наразі відсутні.

З боку соціально-економічних умов провадження діяльності буде мати позитивний наслідок, так як це збільшить термін експлуатації полігону і дасть можливість поповнювати місцеві бюджети за рахунок реалізації відсортованої вторсировини.

Тимчасові наслідки для довкілля – при виконанні підготовчих та будівельних робіт вплив на навколишнє середовище на атмосферне повітря матиме короточасний та локальний характер, викиди здійснюватимуться при роботі ДВЗ будівельних машин та механізмів. Постійні наслідки для довкілля:

- викиди в атмосферу метану та продуктів згорання природного газу, викидів від ДВЗ автотранспорту;
- накопичення ТПВ.

Довгострокові наслідки відсутні.

Значного негативного впливу під час планованої діяльності на довкілля та здоров'я населення не передбачається.

Науково обґрунтований аналіз вторинних, кумулятивних та синергічних наслідків можливий за умови проведення польових досліджень, та щорічного моніторингу, які достовірно визначають масштаб та силу зазначеного впливу та за потреби слугуватимуть для уточнення цілей та заходів документу державного планування. Для такого аналізу доцільне створення інформаційних моделей навколишнього середовища, що враховуватимуть як локальні, так і глобальні зміни клімату, суспільного укладу та розвиток технологій, що можуть суттєво впливати на реалізацію документу державного планування. У разі виявлення не передбачених цим Звітом наслідків та для їх запобігання, Замовник має дотримуватись п. 1 ст. 17 Закону України «Про стратегічну екологічну оцінку».

					Стратегічна екологічна оцінка	Арк.
						64
Змн.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата		

7. Заходи, що передбачається вжити для запобігання, зменшення та пом'якшення негативних наслідків виконання документа державного планування

З метою охорони навколишнього природного середовища у даному детальному плані території передбачено виконати ряд планувальних та технічних заходів. Комплекс заходів з запобігання наслідків повинен бути виконаний через дію законів України щодо екологічного стану та санітарно-епідеміологічного контролю території та виконання заходів, передбачених державними, обласними, районними цільовими програмами щодо охорони навколишнього середовища.

Зважаючи на державну політику в галузі енергозбереження, забезпечення екологічної безпеки, раціонального використання природних ресурсів, при експлуатації об'єктів доцільно максимально повно використовувати сучасні високоефективні екоенергозберігаючі технології та матеріали, інженерне обладнання з високим коефіцієнтом корисної дії тощо.

Інтенсивне використання природних ресурсів, що посилюється кожного року, призвело до значного порушення природного комплексу і появи шкідливих для людини і народного господарства процесів ерозії ґрунтів, забруднення повітря, джерел водопостачання тощо.

Охорона і оздоровлення оточуючого середовища забезпечується комплексом захисних заходів, в основі яких закладена система державних законодавчих актів і нормативна регламентація планування, забудови і благоустрою населених місць.

Відповідно до статті 48 Закону України «Про охорону земель» при здійсненні містобудівної діяльності необхідно передбачити заходи щодо:

максимального збереження площі земельних ділянок з ґрунтовим і рослинним покривом;

зняття та складування у визначених місцях родючого шару ґунту з наступним використанням його для поліпшення малопродуктивних угідь, рекультивації земель та благоустрою населених пунктів і промислових зон;

недопущення порушення гідрологічного режиму земельних ділянок;

При цьому, врахувати, що:

ПЗС встановлюються на земельних ділянках всіх категорій, крім земель морського транспорту, а їх межі мають позначатися у всіх відповідних випадках за наявності відповідних водних об'єктів;

у випадку схилів крутизною понад три градуси ширина ПЗС подвоюється; згідно зі статтею 80 Водного кодексу України, з метою охорони водності малих річок забороняється:

- змінювати рельєф басейну річки;
- зменшувати природний рослинний покрив і лісистість басейну річки;
- руйнувати русла пересихаючих річок, струмки та водотоки;
- випрямляти русла річок та поглиблювати їх дно нижче природного рівня;
- розорювати заплавні землі та застосовувати на них засоби хімізації;

					Стратегічна екологічна оцінка	Арк.
						65
Змн.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата		

- надавати земельні ділянки у заплавах річок під будь-яке будівництво (крім гідротехнічних, гідрометричних та лінійних споруд), а також для садівництва та городництва;

- проводити осушувальні меліоративні роботи на заболочених ділянках та урочищах у верхів'ях річок;

- здійснювати інші роботи, що можуть негативно впливати чи впливають на водність річки і якість води в ній.

відповідно до Порядку визначення розмірів і меж водоохоронних зон та режиму ведення господарської діяльності в них, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 08.05.1996 № 486:

- «у межах водоохоронних зон виділяються землі прибережних захисних смуг та смуги відведення...» (пункт 4), отже ПЗС та смуги відведення (далі -СВ) відносяться одночасно до ВЗ;

- до складу ВЗ обов'язково входять заплава річки, перша надзаплавна тераса, бровки і круті схили берегів, а також прилеглі балки та яри (п. 3);

- зовнішня межа ВЗ визначається:

найбільш віддаленою від водного об'єкта лінією «затоплення», «<< і тимчасового та постійного підтоплення» (п. 7);

з урахуванням «лісових насаджень, що найбільшою мірою сприяють охороні вод із зовнішньою межею не менш як 1000 метрів від урізу меженного рівня води», «зони санітарної охорони джерел питного водопостачання» (п. 8) та ін.

Для захисту навколишнього середовища від впливу проектного об'єкта передбачені наступні заходи:

1. Захист від забруднення ґрунтів і ґрунтових вод здійснюється шляхом влаштування спеціального протифільтраційного екрана, покладеного по всьому днищу і бортам полігону, системи перехоплення, відводу й очищення фільтрату, а також системи спостережних шпар для контролю якості ґрунтових вод.

2. Заходи захисту геологічного та водного середовищ, ґрунтів:

– влаштування захисного екрану поверхні полігону твердих відходів для збирання і відведення поверхневої води, що призведе до зменшення кількості

утворення фільтрату;

– прокладання каналів збору та відведення незабруднених дощових та талих вод з обох боків тіла полігону.

– побудова системи очищення фільтратів для полігону та раніше накопичених каналів з фільтратом;

3. Захист від забруднення ґрунтів і повітряного басейну здійснюється шляхом щоденного перекриття заповнених робочих карт полігону шарами ґрунту, організації системи збору, відводу утилізації газу, устаткування робочих карт переносними сітками, що перехоплюють розпорошені вітром легкі фракції (папір, плівки), рекультивації поверхні заповнених ділянок полігону.

					Стратегічна екологічна оцінка	Арк.
						66
Змн.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата		

4. Заходи щодо охорони атмосферного повітря та зменшення обсягів викидів забруднюючих речовин – контроль за дотриманням нормативів викидів забруднюючих речовин в атмосферу проводиться підприємством (виробничий контроль). Зовнішній контроль здійснюється відповідними державними контролюючими органами.

Контроль викидів забруднюючих речовин в атмосферу передбачає:

- контроль обсягів викидів, у тому числі: утримання (масової концентрації) і кількості викидів (масової витрати) забруднюючих речовин;
- порівняння кількості викидів і вмісту забруднюючих речовин з нормативами гранично допустимих викидів і технологічними нормативами;

Заходи щодо контролю за викидами забруднюючих речовин в атмосферне повітря повинні забезпечити виконання вимог, передбачених Законом України «Про охорону атмосферного повітря», галузевими нормативними документами.

Використання серійного технологічного обладнання з двигунами внутрішнього згорання, що має відповідні сертифікати з умов викидів шкідливих газів. Впровадження сучасного обладнання та прогресивних планувальних рішень, що веде до зниження енергозатрат, а також забруднення атмосфери.

5. Захист поверхневих водних об'єктів від забруднення зливовими і талими водами, що стікають з території полігона, обмеженою лісосмугою, здійснюється шляхом очищення поверхневого стоку на майданчику і відводу транзитних поверхневих вод.

6. Операції щодо збирання, зберігання, транспортування та утилізації відходів повинні здійснюватись з дотримання норм екологічної безпеки та законодавства України. Всі типи відходів, що утворюватимуться в процесі виконання робіт з рекультиватії, підлягають вилученню, накопиченню і розміщенню їх у спеціально відведених місцях з метою подальшої утилізації чи видалення. Місця тимчасового зберігання відходів повинні відповідати вимогам ДСан-ПіН 2.2.7.029-99. З метою уникнення можливого потрапляння відходів в навколишнє середовище передбачено забезпечення повного збирання, належного зберігання та недопущення знищення і псування відходів. В обов'язки особи, яку буде призначено відповідальною у сфері поводження з відходами на підприємстві буде входити моніторинг місць зберігання відходів та ведення первинного поточного обліку кількості, типу і складу відходів, що утворюються, збираються, зберігаються та передаються на утилізацію. Ущільнений шар ТПВ висотою 2-3 м ізолюють ґрунтом або іншими інертними матеріалами, наприклад, промисловими відходами. Товщина шарів проміжної ізоляції – 0,25 м, після ущільнення – 0,15 м. Для забезпечення гідроізоляції дно котловану покривають ущільненим шаром глини. Можливо також як гідроізоляцію використовувати компостирувані відходи, що пролежали в буртах не менше року.

7. Заходи щодо пожежобезпеки:

					Стратегічна екологічна оцінка	Арк.
						67
Змн.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата		

В зоні складування забороняється розведення вогнищ, спалювання відходів. Користуватися відкритим вогнем біля свердловин збору полігонного газу – категорично забороняється.

Проектом передбачають заходи з пожежної безпеки відповідно до вимог НАПБ А.01.001. Проектом передбачають проведення комплексу запобіжних заходів проти розповсюдження неприсмних запахів (дезодорація), інфекційних мікроорганізмів (дезінфекція), шкідливих комах (дезінсекція) та гризунів (дератизація).

Проектом передбачають можливість освітлення ділянок розвантаження ТПВ (за умови проведення робіт у темний час доби), достатню для забезпечення нормальних умов виконання роботи (освітлення не менше 5 люксів).

Полігони ТПВ повинні бути забезпечені первинними засобами гасіння пожежі з розрахунку: на 5000 м² – один пожежний щит (стенд). Комплектацію щитів слід приймати згідно з НАПБ А.01.001.

Відновлювальні заходи:

- на вільній від забудови та покриттів території передбачається улаштування газонів з посівом грави та висадка дерев та кущів;

- рекультивация існуючого майданчику складування твердих побутових відходів з метою відвертання негативного впливу після його закриття та одержання поверхні, яка відповідає технічним умовам для використання рекультивованих площ під лісонасадження та видобування звалищного газу.

Компенсаційні заходи.

Під час експлуатації проектного об'єкту підприємство буде сплачувати компенсаційні стягнення (екологічний податок) за викиди забруднюючих речовин в, за розміщення відходів.

Охоронні заходи.

Охоронні заходи містять, головним чином, проведення багаторічного (постійного) моніторингу в районі полігону з узагальненням його результатів і з подальшим впровадженням заходів по обмеженню та недопущенню негативного впливу господарської діяльності на навколишнє середовище.

					Стратегічна екологічна оцінка	Арк.
Змн.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата		68

8. Обґрунтування вибору виправданих альтернатив, що розглядалися, опис способу, в який здійснювалася стратегічна екологічна оцінка

Аналітичне дослідження основних соціально-економічних і демографічних тенденцій у ретроспективі останніх років та, відповідно, моделювання соціально-економічного ландшафту (взаємонакладання стійких у часі чинників впливу) дали можливість сформулювати такі сценарії розвитку території опрацювання ДПТ:

1. Інерційний (песимістичний) сценарій розвитку. У разі незатвердження документа державного планування, а саме детального плану території, та відмови від реалізації будівництва, призведе до неможливості подальшого економічного розвитку населеного пункту. Цей сценарій може розумітися, як продовження поточних (найчастіше несприятливих) тенденцій щодо стану довкілля.

За даним варіантом подальший стабільний розвиток території є очевидно проблематичним, і ця альтернатива веде до погіршення екологічної ситуації, неефективного використання земельних ресурсів, хаотичної забудови та вуличної мережі, погіршення ситуації в цілому.

2. Сценарій інтенсивного розвитку. Базується на інтенсивному використанні існуючого ресурсного потенціалу, тобто на принципах інтенсивного типу економічного зростання. Реалізація сценарію припускає усвідомлення обмеженої ефективності суто державних інструментів політики розвитку в сучасному відкритому ринковому суспільстві.

3. Сценарій раціонального розвитку. Зважаючи на державну політику в галузі енергозбереження, забезпечення екологічної безпеки, раціонального використання природних ресурсів, при будівництві об'єктів доцільно максимально повно використовувати сучасні високоефективні екоенергозберігаючі технології та матеріали, зокрема огорожуючі конструкції з мінімальним коефіцієнтом теплопровідності, сучасні альтернативні джерела енергії, інженерне обладнання з високим коефіцієнтом корисної дії, тощо.

Проектом детального плану території необхідно передбачити застосування найкращих сучасних технологій та практик, врахувати містобудівні обмеження та особливості території.

Оскільки останній сценарій є найбільш імовірним, він став базою для формулювання стратегічного бачення розвитку. Тому в разі потреби виправдані альтернативи мають бути розглянуті в межах цього сценарію.

Інших альтернативних варіантів проекту не передбачається.

Під час підготовки звіту про стратегічну екологічну оцінку визначено доцільність і прийнятність планової діяльності і обґрунтування економічних, технічних, організаційних, державно-правових та інших заходів щодо забезпечення безпеки навколишнього середовища, а також оцінено вплив на навколишнє середовище в період будівництва та функціонування будівель і споруд, надано прогноз впливу на оточуюче середовище, виходячи із особливостей планової діяльності з урахуванням природних, соціальних та техногенних умов.

					Стратегічна екологічна оцінка	Арк.
						69
Змн.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата		

Основним критерієм під час стратегічної екологічної оцінки проекту містобудівної документації є її відповідність державним будівельним нормам, санітарним нормам і правилам України, законодавству у сфері охорони навколишнього природного середовища.

Основні методи під час стратегічної екологічної оцінки:

1) аналіз слабких та сильних сторін проекту містобудівної документації з точки зору екологічної ситуації, а саме:

- проаналізовано в регіональному плані природні умови території планової діяльності, включаючи характеристику поверхневих водних систем, ландшафтів (рельєф, родючі ґрунти, рослинність та ін.), гідрогеологічні особливості території та інших компонентів природного середовища;

- розглянуто природні ресурси з обмеженим режимом їх використання, в тому числі водоспоживання та водовідведення, забруднення атмосферного повітря;

- оцінено можливі зміни в природних та антропогенних екосистемах тощо;

2) консультації з громадськістю щодо екологічних цілей;

3) розглянуто способи ліквідації можливих негативних наслідків реалізації проекту;

4) особи, які приймають рішення, ознайомлені з можливими наслідками здійснення запланованої діяльності;

5) отриманні зауваження і пропозиції до проекту містобудівної документації;

6) проведено і громадське обговорення у процесі розробки проекту містобудівної документації.

В ході СЕО проведено оцінку факторів ризику і потенційного впливу на стан довкілля, враховано екологічні завдання місцевого рівня в інтересах ефективного та стабільного соціально-економічного розвитку населеного пункту та підвищення якості життя населення.

Ускладнення, що виникали в процесі СЕО:

До ускладнень, що виникали в процесі проведення стратегічної екологічної оцінки можна віднести:

- недостатню кількість статистичних та фактологічних даних щодо еколого-соціально-економічної характеристики міста Луцьк та населених пунктів Луцької територіальної громади;

- відсутність офіційних даних щодо екологічних програм та програм соціально-економічного розвитку району та міста, а також відсутність екологічних даних в розрізі окремого населеного пункту.

					Стратегічна екологічна оцінка	Арк.
						70
Змн.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата		

9. Заходи, передбачені для здійснення моніторингу наслідків виконання документа державного планування для довкілля, у тому числі для здоров'я населення

При здійсненні моніторингу основну увагу належить приділяти заходам передбаченим в сфері охорони навколишнього природного середовища. Виконання ряду планувальних і технічних заходів, визначених в проекті «Детального плану території в районі полігону твердих побутових відходів Луцької міської територіальної громади, Волинської області», а також заходів, передбачених цільовими регіональними програмами в сфері охорони навколишнього природного середовища є обов'язковою умовою для досягнення стійкості природного середовища до антропогенних навантажень та забезпечення сприятливих санітарно-гігієнічних умов проживання населення.

Комплекс заходів, передбачених для здійснення моніторингу та покращення стану довкілля у тому числі здоров'я населення представлений в регіональних програмах, що були прийняті Волинською обласною радою:

На території Волинської області були затверджені такі регіональні програми:

1. Регіональна програма „Питна вода Волинської області” на 2012-2020 роки

2. Програма поводження з твердими побутовими відходами у Волинській області на 2018-2021 роки

3. Регіональна екологічна програма "Екологія 2016 - 2020"

4. Комплексна регіональна програма захисту населення і територій від надзвичайних ситуацій у Волинській області на 2021-2025 роки. Екологічний та соціальний моніторинг об'єкту буде здійснюватися з метою забезпечення неухильного дотримання вимог законодавства під час будівництва і експлуатації та втілення всіх заходів щодо мінімізації ймовірних впливів та наслідків на навколишнє природне та соціальне середовище.

Моніторинг повинен відбуватись на декількох рівнях та передбачати можливі екологічні загрози та/або виявляти під час його здійснення впливи, що не були передбачені раніше.

Необхідно здійснювати моніторинг відповідно до Порядку здійснення моніторингу наслідків виконання документа державного планування для довкілля, у тому числі для здоров'я населення, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 16 грудня 2020 р. № 1272.

З метою забезпечення систематичності та об'єктивності спостережень за змінами стану довкілля, у тому числі за станом здоров'я населення, замовник визначає:

- зміст заходів, передбачених для здійснення моніторингу, та строки їх виконання;

- кількісні та якісні показники, одиниці їх вимірювання та цільові значення таких показників відповідно до кожного з визначених у звіті про стратегічну екологічну оцінку наслідків виконання документа державного планування для довкілля, у тому числі для здоров'я населення;

					Стратегічна екологічна оцінка	Арк.
						71
Змн.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата		

- кількісні та якісні показники, одиниці їх вимірювання та цільові значення таких показників для запобігання, зменшення та пом'якшення негативних наслідків виконання документа державного планування для довкілля, у тому числі для здоров'я населення;

- методи визначення кожного із показників, які дають змогу швидко та без надлишкових витрат їх вимірювати;

- періодичність вимірювання показників, проведення їх аналізу та співставлення із цільовими значеннями;

- засоби і способи виявлення наявності або відсутності наслідків для довкілля, у тому числі для здоров'я населення, з урахуванням можливості виявлення негативних наслідків виконання документа державного планування, не передбачених звітом про стратегічну екологічну оцінку.

Заходи, передбачені для здійснення моніторингу, враховують специфіку документа державного планування, період, на який здійснюється планування, та необхідність здійснення моніторингу на різних стадіях виконання документа державного планування.

Програма екологічного моніторингу буде працювати під час здійснення планованої діяльності. Вона буде складатися із переліку дій та заходів, кожний із яких має певну мету та ключові індикатори та критерії для оцінки.

Постійний моніторинг буде здійснюватись під час всього періоду експлуатації (здійснення планованої діяльності) і буде включати:

- проведення контролю за станом атмосферного повітря на межі санітарно-захисної зони та на виробничій території атестованою лабораторією за такими показниками: діоксид азоту, ангідрид сірчаний, вуглецю оксид, сірководень, фенол, формальдегід, аміак з періодичністю 1 раз на квартал.

- проведення дослідження ґрунту на території полігона побутових відходів та у межах санітарно-захисної зони (на відстані 50, 100, 200 і 500 м) не рідше ніж двічі на рік.

- проведення контролю за станом підземних вод щокварталу через спостережні свердловини.

- проведення дослідження шумового впливу на робочих місцях з періодичністю 1 раз на рік.

При здійсненні моніторингу основну увагу належить приділяти заходам передбаченим в сфері охорони навколишнього природного середовища. Виконання низки планувальних і технічних заходів, визначених в проекті детального плану, а також заходів, передбачених цільовими регіональними програмами в сфері охорони навколишнього природного середовища є обов'язковою умовою для досягнення стійкості природного середовища до антропогенних навантажень та забезпечення сприятливих санітарно-гігієнічних умов життєдіяльності населення.

Спеціалізовані лабораторії органів санітарно-гігієнічного контролю повинні вести облік найбільш потужних джерел шуму, вібрації та електромагнітних випромінювань на території населеного пункту.

					Стратегічна екологічна оцінка	Арк.
						72
Змн.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата		

Впливи виконання документа державного планування на довкілля, у тому числі на здоров'я населення можуть бути виявлені в результаті моніторингу реалізації проектних рішень документу державного планування, які мають прямі наслідки на стан навколишнього середовища, умови життєдіяльності та здоров'я населення.

Результати моніторингу мають бути доступними для органів влади та громадськості. Моніторинг може бути використаний для:

- порівняння очікуваних і фактичних наслідків, що дозволяє отримати інформацію про реалізацію плану;
- отримання інформації, яка може бути використана для поліпшення майбутніх оцінок (моніторинг як інструмент контролю якості СЕО);
- перевірки дотримання екологічних вимог, встановлених відповідними органами влади;
- перевірки того, що план виконується відповідно до затвердженого документа, включаючи передбачені заходи із запобігання, скорочення або пом'якшення несприятливих наслідків.

Моніторинг повинен відбуватись на декількох рівнях та передбачати можливі екологічні загрози та/або виявляти під час його здійснення впливи, що не були передбачені раніше.

10. Опис ймовірних транскордонних наслідків для довкілля, у тому числі для здоров'я населення (за наявності)

Даний розділ не розглядається, адже виконання детального плану території не матиме суттєвого впливу на довкілля, враховуючи передбачений вид діяльності та те, що територія опрацювання ДПТ розташована на значній відстані від межі сусідніх держав.

					Стратегічна екологічна оцінка	Арк.
						73
Змн.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата		

11. Резюме нетехнічного характеру інформації

Метою стратегічної екологічної оцінки Детального плану території в районі полігону твердих побутових відходів Луцької міської територіальної громади, Волинської області є необхідність оцінювання наслідків виконання документів державного планування, сприяттні сталому розвитку шляхом забезпечення охорони навколишнього середовища, безпеки життєдіяльності та охорони здоров'я населення, а також в інтегруванні екологічних вимог під час розроблення та затвердження ДДП.

У звіті про стратегічну екологічну оцінку ДДП – детального плану території проведено оцінку наслідків виконання проекту на навколишнє природне середовище, у тому числі для здоров'я населення та зобов'язань у сфері охорони довкілля і заходів, що передбачається вжити для запобігання, зменшення та пом'якшення негативних наслідків виконання документа державного планування, а також заходів щодо моніторингу цих наслідків.

На основі статистичної інформації, адміністративних даних, результатів досліджень було охарактеризовано поточний стан довкілля населених пунктів, стан довкілля та умови життєдіяльності населення на територіях, що ймовірно зазнають впливу внаслідок виконання документа державного планування.

В процесі проведення стратегічної екологічної оцінки було виявлено ймовірні проблеми та наслідки для навколишнього середовища, що полягають в забрудненні атмосферного повітря внаслідок функціонування діючих підприємств, впливі на ґрунтове середовище, забору води та скиду стічних вод. Спостерігається і акустичне забруднення довкілля внаслідок пересування залізничного транспорту, техніки, земляних робіт, а також функціонуванні систем кондиціонування приміщень при експлуатації.

З метою охорони навколишнього природного середовища у даному ДДП передбачено виконати ряд планувальних та технічних заходів: заходи щодо охорони атмосферного повітря, щодо захисту водного та ґрунтового середовищ, шумозахисні заходи та заходи щодо охорони праці та пожежної безпеки. Запропоновано комплекс заходів, передбачених для здійснення моніторингу та покращення тану довкілля у тому числі здоров'я населення. Транскордонних наслідків виконання документа державного планування не очікується.

					Стратегічна екологічна оцінка	Арк.
						74
Змн.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата		

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. ДБН А.2.2-1-2003 «Склад і зміст матеріалів оцінки впливів на навколишнє середовище (ОВНС) при проектуванні і будівництві підприємств, будинків і споруд»
2. ДБН Б.1.1-15:2012 «Склад та зміст генерального плану населеного пункту»
3. ДБН Б.2.2-12:2019 «Планування і забудова територій»;
4. ДБН Б.2.2-5:2011 «Благоустрій територій»
5. ДБН В.2.3-5:2018 «Вулиці та дороги населених пунктів»
6. ДБН В.2.5-74:2013 «Водопостачання. Зовнішні мережі та споруди. Основні положення проектування»
7. ДБН В.2.5-75:2013 «Каналізація. Зовнішні мережі та споруди. Основні положення проектування»
8. ДСН 3.3.6.037-99 «Санітарні норми виробничого шуму, ультразвуку та інфразвуку»
9. ДСП -173 «Державні санітарні правила планування та забудови населених пунктів»
10. ДСТУ-Н Б Б.1-1-12:2011 «Настанова про склад та зміст плану зонування території (зонінг)»
11. Закон України «Про відходи»
12. Закон України «Про генеральну схему планування території України»
13. Закон України «Про екологічну мережу України»
14. Закон України «Про основи містобудування»
15. Закон України «Про Основні засади (стратегію) державної екологічної політики України на період до 2030 року»
16. Закон України «Про охорону атмосферного повітря»
17. Закон України «Про охорону земель»
18. Закон України «Про охорону навколишнього природного середовища»
19. Закон України «Про оцінку впливу на довкілля»
20. Закон України «Про регулювання містобудівної діяльності»
21. Закон України «Про рослинний світ»
22. Закон України «Про стратегічну екологічну оцінку»
23. Закон України «Про тваринний світ»
24. Земельний, Водний та Лісовий кодекси України
25. Наказ Міністерства охорони здоров'я України № 173 від 19.06.96 «Про затвердження Державних санітарних правил планування та забудови населених пунктів»
26. Національний план управління відходами до 2030 року
27. Регіональна програма „Питна вода Волинської області” на 2012-2020 роки
28. Програма поводження з твердими побутовими відходами у Волинській області на 2018-2021 роки
29. Регіональна екологічна програма "Екологія 2016 - 2020"

					Стратегічна екологічна оцінка	Арк.
						75
Змн.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата		

- 30. Комплексна регіональна програма захисту населення і територій від надзвичайних ситуацій у Волинській області на 2021-2025 роки
- 31. Програма розвитку місцевого самоврядування у Волинській області на 2021-2025 роки
- 32. СНіП 1.02.01 «Охорона навколишнього природного середовища»
- 33. Території, що пропонуються до включення у мережу Емеральд (Смарагдову мережу) України («тіньовий список», частина 2) / Кол. авт., під ред. Борисенко К. А., Куземко А. А. – Київ: «LAT & K», 2019. – 234 с.

					Стратегічна екологічна оцінка	Арк.
Змн.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата		76

ДОДАТКИ

					Стратегічна екологічна оцінка	Арк.
Змн.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата		77